

Exod 25:31-40 – Sfeșnicul

Următorul element de mobilier sfânt prezentat după masă este sfeșnicul, Ordinea nu este întâmplătoare căci Sfeșnicul trebuie să lumineze necurmat în față. Or, în fața sfeșnicului era masa cu cele 12 pâini. Lumina Domnului se revărsa deci necurmat către cele 12 seminții ale lui Israel. Deci un alt lucru pe care trebuie să-l facă pâinea pentru a face parte din armonia cerească ține de a-și păstra locul dinaintea sfeșnicului, adică de a umbla în Lumină, de a rămâne în Lumină. Și această Lumină scoate la iveală ce este necurat și bolnav dar aduce și călăuzirea de care are nevoie cel care vrea să se vindece. Sfeșnicul luminează necurmat. Ține de pâini să rămână necurmat în Lumina Sfeșnicului.

Sfeșnicul este din aur curat. Singurul element din mobilierul sacru care este 100% din aur curat. Doar capacul ispășirii și cei doi heruvimi de pe el sunt tot din aur curat. Ni se sugerează astfel o natură 100% cerească, divină. Nu mai găsim lemn de salcâm acoperit cu aur. Totuși, deși sfeșnicul este din aur, forma sa este a unui copac. Ne trimite acest lucru la umanitate, la natura umană? Nu neapărat. Vom explora aceste posibilități. Sfeșnicul este din aur curat și este făcut tot dintr-o bucată, dintr-un singur talant de aur. El nu este compus din mai multe elemente, din mai multe componente. E vorba de o singură indentitate, de o singură natură, de un UNU absolut, de o unitate desăvârșită. Totuși, deși este făcut dintr-un singur talant de aur, el are 6 brațe, sau 6 *ramuri* după cum traduce Septuaginta. Avem un fus, un trunchi principal și din ele ies 6 ramuri: 3 de o parte, și 3 de cealaltă parte. este în mod cert vorba de un copac stilizat. Ca să nu avem nici-o ezitare în acest sens, pe fiecare din cele 6 ramuri sunt făcut 3 potirașe, trei cupe *în chip de floare de migdal*, cu florile și gămălioarele lor. Deci este vorba de un migdal stilizat, sau mai degrabă spus de un migdal înflorit stilizat. Și acest copac de aur arde necurmat fără să se stingă și Luminează pâinile dinaintea Domnului. Și este vorba de migdal, și nu de salcâm. Iată ce ne spune dicționarul biblic despre migdal:

- Migdalul înflorește în Țara Sfântă începând din luna ianuarie. Numele ebraic (saqed – *care se trezește*) sugerează că este primul dintre toți copacii care se trezește după trecerea iernii. Florile sunt albe cu nuanțe roz, putând fi asemănați prin analogie cu patriarhul cu păr alb

(Ecleziastul 12:5). Frumusețea migdalului a fost copiată adesea în lucrări ornamentale (Exod 25:33-34). În afară de faptul că sunt bogați în ulei, sâmburii de migdale constituiau o mâncare favorită în Palestina și au fost un dar acceptabil trimis de Iacov în Egipt (Gen.43:11). Probabil că acesta este copacul indicat în Gen.30:37 și este menționat în Ieremia 1:11-12, unde un joc de cuvinte (saged – soqed) ilustrează faptul că Domnul împlinește cu promptitudine cuvintele Sale.

Doar cele spuse mai sus ne deschid atâtea perspective în complexa simbolică a sfeșnicului.

Ne gândim mai întâi la ***pomul vieții***. Pomul vieții este așezat în Grădina Edenului. Or, Cortul Întâlnirii ne arată calea de reîntoarcere către Edenul pierdut. Într-adevăr Cortul este poziționat astfel încât direcția de la porta Cortului către Sfânta Sfintelor să urmeze axa răsărit-apus. Or omul a fost alungat la răsărit de Eden. Calea de întoarcere în Eden este de la răsărit către apus. La intrarea în Grădină sunt puși Heruvimi ca să păzească drumul care duce la Pomul vieții. La intrarea în Cort găsim pe perdea heruvimi. Astfel Cortul poate fi o imagine a raiului pierdut. Iar dacă în rai un element central era pomul vieții, atunci ne așteptăm ca și în Cort să găsim simbolul acestui pom. Pomul vieții este un pom dătător de viață. Cine mănâncă din el trăiește în mod etern, capătă viața veșnică, și nu moare. Grija lui Dumnezeu este ca după ce omul a păcătuit să nu mănânce cumva și din pomul vieții și să trăiască în veci. Viața înseamnă Lumină și Lumina înseamnă viață (*În El era viața și viața era lumina oamenilor* – Ioan 1:4). De aceea pomul vieții nu poate fi decât un Pom dătător de Lumină. Ea luminează cu adevăr și despre adevăr pe cel ce mănâncă din pom. Prin această cunoaștere a adevărului cel care mănâncă din pom rămâne în adevărata viață, căci viața veșnică este tocmai cunoașterea Adevărului. Nu întâmplător, sfeșnicul este un migdal stilizat. Am văzut că sâmburii de migdale constituiau o mâncare favorită în Palestina. Pomul vieții era pus în mijlocul grădinii (Gen.2:9). Nu reiese exact unde era plasat pomul cunoașterii binelui și răului, dar pomul vieții era sigur în mijlocul grădinii. Omul putea mânca din orice pom din grădină cu excepția pomului vieții. Deci omul putea mânca și din pomul vieții. Dar el nu a mâncat din pomul vieții (Gen.3:22). În schimb a mâncat din pomul cunoașterii binelui și răului. De ce nu a mâncat din

pomul vieții? De ce în schimb a ales să mănânce din pomul cunoștinței binelui și răului? Dacă mânca din pomul vieții mai putea mânca din pomul cunoștinței binelui și răului? În afară de Genesa și Cort unde mai găsim imaginea pomului vieții? În Proverbe 3:18: ***Înțelepciunea este un pom de viață pentru cei ce o apucă și cei ce o au sunt fericiți.*** În Proverbe 11:30: ***Rodul celui neprihănit este un pom de viață și cel înțelept câștigă suflete.*** Înțelepciunea este cea joacă pentru omul păcătos funcția prezentă a pomului vieții. Cel care se hrănește zilnic cu migdalii înțelepciunii și fricii de Domnul capătă viața, capătă cunoașterea lui Dumnezeu, puterea de a păzi poruncile Sale, și în final viața veșnică. Dar cel neprihănit care se înfruptă din pomul de viață al înțelepciunii devine el însuși un pom de viață pentru ceilalți din jurul lui. Astfel că cel înțelept, cel ce s-a hrănit cu migdale, câștigă suflete. Viața celui neprihănit devine un rod din care cei care caută pe Domnul se pot hrăni. Oare pomul vieții nu era o imagine a ceea ce Adam era și trebuia să devină? Am văzut deja paralele între copac și om. Dacă salcâmul spinos este omul decăzut, Migdalul de aur este imaginea Omului desăvârșit, edenic. Salcâmul ia viața (apa) celor din jur. Migdalul dăruiește Lumina și viață în jur. Salcâmul este plin de spini și nu lasă pe ceilalți să se apropie. Migdalul este fără spini și nespun de frumos, invitând pe ceilalți să mănânce din el. Migdalul care înflorește primul după trecerea iernii este cu adevărat dător de viață, un simbol al vieții și al luminii. Oare pomul vieții era într-adevăr un migdal? AȘA SE PARE. Migdalul este cel care se trezește. El este primul care revine la viață după iarna friguroasă. Este cel care invită restul copacilor și restul creației să revină la viață. Este cel care se trezește primul din moarte și care are rol să trezească toată creația la viață. Oricât de grea este iarna, oricât de lungă este aceasta, migdalul tot se trezește la viață, și tot este primul care face acest lucru. Însuși Adam în grădina Edenului adoarme și se trezește pentru ca Eva să poată intra în ființă. Și Avraam parcurge traseul adormirii și trezirii în Genesa 15:12 în fantastica aventură a umblării prin credință cu Cel Preaînalt. Mesia Însuși avea să se scoale dintre cei morți, primul înviat din morți, care va trezi la adevărata viață întreaga creație decăzută. Dar și Israel parcurge traseul adormirii și trezirii, căci Isaia spune:

- Scoală-te, luminează-te! Căci lumina ta vine și slava Domnului răsare peste tine. Căci iată, întunericul acoperă pământul și negură mare popoarele; dar peste tine răsare Domnul și slava Lui peste tine.

Neamuri vor umbla în lumina ta și împărați în strălucirea razelor tale.
(Isaia 60:1-3)

Iar Pavel rostește citatul din Isaia astfel:

- Dar toate aceste lucruri, când sunt osândite de lumină, sunt date la iveală; pentru că ceea ce scoate totul la iveală este lumina, căci este scris: Deșteaptă-te, tu, care dormi, scoală-te din morți, și Hristos te va lumina.

(Efeseni 5:13-14)

Migdalul nu este cel care se trezește, ci cel care se trezește PRIMUL pentru ca și alții să se trezească. Hristos este primul trezit din morți ca apoi să trezească din moarte toate popoarele. Dar primul popor trezit din somnul morții și al împietririi este poporul Israel. Israel devine astfel migdalul popoarelor. Israel e primul popor care crede ca NAȚIUNE în Mesia. Prin credința lor, toate popoarele se trezesc ca să slujească pe Mesia. După iarna adusă de rătăcirea lui Anticrist, Israel se va trezi primul ca apoi să trezească toate popoarele. Cel care se trezește, se trezește pentru a trezi apoi pe alții. Dar mai întâi trebuie să se trezească Mesia ca se poată trezi și Israel. Și mai întâi trebuie să se trezească Israel ca apoi să se poată trezi și Neamurile. Mesia este migdalul lui Israel iar Israel devine migdalul popoarelor. Mesia devine pomul vieții pentru Israel, ca Israel, mâncând din Mesia (vezi Ioan 6) să devină pom de viață pentru națiunile pământului. Iată de ce în discursurile profetice ale trezirii din Isaia 51-52 avem următoarea ordine a trezirilor:

9. **Trezește-te, trezește-te și îmbracă-te** cu putere, **braț al Domnului!** Trezește-te ca în zilele de odinioară și în veacurile din vechime! **Oare n-ai doborât Tu Egiptul și ai străpuns balaurul?**

10. **Nu ești Tu acela care ai uscat marea**, apele adâncului celui mare, și ai croit în adâncimile mării un drum pentru trecerea celor răscumparați?

11. Astfel cei răscumparați de Domnul se vor întoarce, vor veni în Sion cu cântări de biruință, și o bucurie veșnică le va încununa capul; îi va apuca veselia și bucuria, iar durerea și gemetele vor fugi.

12. „**Eu, Eu vă mângâi.** Dar cine ești tu, ca să te temi de omul cel muritor, și de fiul omului, care trece ca iarba,

13. și să uiți pe Domnul, care te-a făcut, care a întins cerurile și a întemeiat pământul? De ce să tremuri neconținut toată ziua, înaintea mâniei asupritorului, când umblă să te nimicească? Unde este mânia asupritorului?

14. În curând cel încovoiat sub fiare va fi dezlegat; nu va muri în groapă și nu va duce lipsă de pâine.

15. Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău care stârnesc marea și fac să-i urle valurile și al cărui nume este Domnul oștirilor.

16. Eu pun cuvintele Mele în gura ta și **te acopăr cu umbra mâinii Mele**, ca să întind ceruri noi și să întemeiez un pământ nou, și să zic Sionului: „Tu ești poporul Meu!”

17. **Trezește-te, trezește-te! Scoală-te, Ierusalime** care ai băut din mâna Domnului potirul mâniei Lui, care ai băut, ai sorbit până în fund potirul amețelii!

18. Căci nu este niciunul care să-l călăuzească din toți copiii pe care i-a născut, nu este niciunul care să-l ia de mână din toți copiii pe care i-a crescut.

19. Amândouă aceste lucruri ți s-au întâmplat: – dar cine te va plânge? – pustiirea și dărăpănarea, foametea și sabia. – „**Cum să te mângâi Eu?**”

20. Fiii tăi leșinați zăceau în toate colțurile ulițelor ca cerbul într-un laț, plini de mânia Domnului și de mustrarea Dumnezeului tău.

21. De aceea, nenorocitul, **beat ce ești, dar nu de vin**, ascultă:

22. Așa vorbește Domnul tău, Domnul Dumnezeuul tău care apără pe poporul Lui: „**lată că îți iau din mână potirul amețelii, potirul mâniei Mele, ca să nu mai bei din el!**”

23. Și îl voi pune în mâna asupritorilor tăi, care îți ziceau: „Îndoaie-te, ca să trecem peste tine!” Îți făceai atunci spinarea ca un pământ și ca o uliță pentru trecători.”

Capitolul 52

1. **Trezește-te, trezește-te! Îmbracă-te** în podoaba ta, Sioane! Pune-ți hainele de sărbătoare, Ierusalime, cetate sfântă! Căci nu va mai intra în tine niciun om netăiat împrejur sau necurat.

2. Scutură-ți țărâna de pe tine, scoală-te și șezi în capul oaselor, Ierusalime! Dezleagă-ți legăturile de la gât, fiică, roabă a Sionului!

3. Căci așa vorbește Domnul: „Fără plată ați fost vânduți și nu veți fi răscumpărați cu preț de argint.”

4. Căci așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Odinioară, poporul Meu s-a coborât să locuiască pentru o vreme în Egipt; apoi asirianul l-a asuprit **fără temei**.”

5. Și acum, ce am să fac aici – zice Domnul – când poporul Meu a fost luat pe nimic? Asupritorii lui strigă de bucurie – zice Domnul – și cât e ziulica de mare este batjocorit Numele Meu.
6. De aceea poporul Meu va cunoaște Numele Meu; de aceea va ști în ziua aceea că Eu vorbesc și zic: „**lată-Mă!**”
7. Ce frumoase sunt pe munți picioarele celui ce aduce **vești bune**, care vestește pacea, picioarele celui ce aduce vești bune, care vestește mântuirea, picioarele celui ce zice Sionului: „**Dumnezeul tău împărătește!**”
8. Iată **glasul străjerilor tăi răsună**; ei înalță glasul și strigă toți de veselie, căci **văd cu ochii lor** cum Se întoarce Domnul în Sion.
9. Izbucniți cu toate în strigăte de bucurie, dărâmături ale Ierusalimului! Căci Domnul **mângâie pe poporul Său** și răscumpără Ierusalimul.
10. Domnul Își **descoperă brațul Său cel sfânt înaintea tuturor neamurilor; și toate marginile pământului vor vedea mântuirea Dumnezeului nostru. –**
11. Plecați, plecați, ieșiți din Babilon! Nu vă atingeți de nimic necurat! Ieșiți din mijlocul lui! Curățați-vă, cei ce purtați vasele Domnului!
12. Nu ieșiți cu grabă, nu plecați în fugă, căci Domnul vă va ieși înainte și Dumnezeul lui Israel vă va tăia calea. –
13. „Iată, Robul Meu va propăși; Se va sui, Se va ridica, Se va înălța foarte sus.
14. După cum pentru mulți a fost o pricină de groază – atât de schimonosită îi era fața și atât de mult se deosebea înfățișarea Lui de a fiilor oamenilor –
15. tot așa, **pentru multe popoare va fi o pricină de bucurie**; înaintea Lui împărații vor închide gura, căci vor vedea ce nu li se mai istorisise și vor auzi ce nu mai auziseră.”

Mai întâi are loc trezirea brațului Domnului, apoi are loc trezirea Ierusalimului, apoi cea a lui Israel, și apoi trezirea popoarelor. Mesia devine migdal pentru Ierusalim, Ierusalim migdal pentru Israel, și Israel migdal pentru popoare. Dar totul începe cu trezirea lui Mesia. Și nu este vorba doar de scularea Sa din morți. Este vorba de trezirea lui Mesia din norul dreptății cu care S-a îmbrăcat pentru ca rugăciunea lui Israel să nu străbată până la El. Mesia va putea fi trezit doar de căința lui Israel, doar de plânsul poporului Său. Totuși în discurs mai întâi este invocată trezirea lui Mesia și apoi trezirea lui Israel. Căci oare cum se va putea trezi Israel fără ajutorul lui Mesia? Străjerii care răsună, sunt străjerii din

Isaia 62 care necurmat strigă înaintea Domnului până ce brațul Domnului se va trezi. Ei vor să străpungă norul în care brațul Domnului s-a îmbrăcat pentru a nu auzi strigătele lui Israel. Brațul Domnului, Mesia, este una cu Yahwe, Cel care a răscumpărat poporul Său din Egipt. Cel care a răscumpărat odată pe Israel din Egipt este chemat să se trezească pentru a răscumpăra din nou poporul Său din Babilon. Imaginea treziturii lui Yahwe este înălțată și de psalmiști atunci când cheamă izbăvirea lui Israel sau propria izbăvire:

- **Trezește-Te!** Pentru ce dormi, Doamne? **Trezește-Te!** Nu ne lepăda pe vecie! Pentru ce Îți ascunzi Fața? Pentru ce uiți de nenorocirea și apăsarea noastră? Căci sufletul ne este doborât în țărână de mâhnire, trupul nostru este lipit de țărână. **Scoală-te** ca să ne ajuți! Izbăvește-ne, pentru bunătatea Ta! (Ps. 44:23-26)
- Scoală-Te, Doamne, cu mânia Ta! Scoală-Te împotriva urgiei potrivnicilor mei, trezește-Te ca să-mi ajuți și rânduiește o judecată! (Ps. 7:6)
- Trezește-Te și scoală-Te să-mi faci dreptate! Dumnezeu și Doamne apără-mi pricina! (Ps. 35:23)
- Cu toată nevinovăția mea, ei aleargă și pregătesc: trezește-Te, ieși înaintea mea și privește! (Ps. 59:4)

Dar psalmiștii nu doar invocă izbăvirea lui Israel prin această imagine, ci o folosesc și pentru a descrie și lauda izbăvirile deja împlinite de Dumnezeu de dragul lui Israel:

56. Dar ei au ispitit pe Dumnezeul preaînalt, s-au răzvrătit împotriva Lui și n-au ținut poruncile Lui.

57. Ci s-au depărtat și au fost necredincioși ca și părinții lor, s-au abătut la o parte ca un arc înșelător,

58. L-au supărat prin înălțimile lor și l-au stârnit gelozia cu idolii lor.

59. **Dumnezeu a auzit și S-a mâniat**, și a urgisit rău de tot pe Israel.

60. A părăsit Locuința Lui din Silo, Cortul în care locuia între oameni.

61. Și-a dat slava pradă robiei, și măreția Lui în mâinile vrăjmașului.
62. A dat pradă sabiei pe poporul Lui și S-a mâniat pe moștenirea Lui.
63. Pe tinerii lui i-a ars focul, și fecioarele lui n-au mai fost sărbătorite cu cântări de nuntă.
64. Preoții săi au căzut uciși de sabie, și văduvele lui nu s-au bocit.
65. Atunci **Domnul S-a trezit**, ***ca unul care a dormit***, ca un viteaz îmbărbătat de vin,
66. și a lovit pe potrivnicii Lui care fugeau, acoperindu-i cu veșnică ocară.
67. Însă a lepădat cortul lui Iosif și n-a ales seminția lui Efraim;
68. ci ***a ales seminția lui Iuda, muntele Sionului, pe care-l iubește***.
69. Și-a zidit Sfântul Locaș ca cerurile de înalt și tare ca pământul pe care l-a întemeiat pe veci.
70. ***A ales pe robul Său David*** și l-a luat de la staulele de oi.
71. L-a luat dinapoia oilor care alăptau, ca să pască pe poporul Său, Iacov, și pe moștenirea Sa, Israel.
72. ***Și David i-a cârmuit cu o inimă neprihănită și i-a povățuit cu mâini pricepute***.

(Ps. 78)

Yahwe este migdalul care adoarme în iarna neascultării lui Israel sau în iarna încercării celui neprihănit. Dar migdalul nu poate dormi pentru totdeauna. Iarna se va sfârși. Migdalul se va trezi din nou și va aduce primăvara vieții și a izbăvirii. Dar iată că migdalul trebuie trezit, trebuie trezit de strigătele celor nenorociți de pe pământ. Atât în cazul neascultării cât și în cazul încercării celui neprihănit Migdalul de sus trebuie trezit de rugăciunea celui nenorocit de pe pământ. Dar cum să strigi ca să trezești un Migdal adormit de ani de zile? Cum să te rogi ca ruga ta să pătrundă în norul care șade împrejurul Migdalului de mii de ani? Aici e o mare taină. Cine o dezleagă, a dezlegat misterul vieții. Mare este taina Migdalului care se trezește. În Ieremia cap.1 Ieremia nu vede un veghetor ci vede de fapt o ramură de migdal. În original pasajul sună așa:

- Ce vezi?
- Văd o ramură de migdal.

- Bine ai văzut căci eu veghez (în ebraica verbul *a veghea* sună ca termenul pentru *migdal*) ca să împlinesc cuvântul meu.

Migdalul înflorește primul după fiecare iarnă. Și oricât de grea ar fi iarna, el tot înflorește la vremea lui. El devine un semn al credincioșiei lui Dumnezeu de a-Și împlini cuvântul Său. Așa cum migdalul înflorește mereu la vremea lui, la fel toate cuvintele Domnului se vor împlini la vremea lor. Mai există și o altă posibilă legătură între migdalul înflorit și credincioșia lui Dumnezeu. În Cort era un migdal etern înflorit (sfeșnicul), deci etern treaz. Migdalul din Cort veghează deci întotdeauna (fără a adormi niciodată) asupra celor 12 pâini dinaintea Lui, asupra tuturor promisiunilor făcute lui Israel, ca acestea să se împlinească. Este deci posibil ca Ieremia să nu fi văzut un migdal oarecare ci chiar migdalul din Cort.

Nu putem explora metafora TREZITULUI fără a poposi și în Cântarea Cântărilor. Cântarea e plină de îndemnuri de genul: *Scoală-te, iubito, și vino!* În Cântare apare *somnului iubitei* care se trezește fără iubit. Iubita trebuie să se trezească și să-și caute iubitul, trebuie ca prin căutarea ei *să-și trezească IUBITUL* care e plecat departe. *Cine este aceea care se suie din pustie, rezemată de iubitul ei zicând: te-am trezit sub măr...*

Și să ne mirăm oare că Trezitul iubitei are loc după trecerea iernii:

- Preaiubitul meu vorbește și-mi spune: *scoală-te, iubito, și vino frumoaso!* Căci iată, **a trecut iarna**, a încetat ploaia, și s-a dus. Se arată florile pe câmp, a venit vremea cântării, și se aude glasul turturicii în câmpiile noastre. Se pârguiesc roadele în smochin și viile înflorite își răspândesc mirosul. **Scoală-te** iubito și vino frumoaso....

Migdalul nu apare deloc în Cântarea Cântărilor. De fapt nu mai apare nicăieri în Biblie în afara citatelor pe care deja le-am menționat mai sus. Nu apare deloc în Noul Testament, deloc în descrierea Templului lui Solomon. Cel mai frecvent apare în Exod în descrierea sfeșnicului. Mai apare odată în Numeri 17: toiagul lui Aaron a făcut migdale. Cu alte cuvinte, toiagul lui Aaron a devenit pom de viață, sau sfeșnic de lumină. Ceilalți au înțeles că Aaron a fost ales de Dumnezeu să fie pom de viață și călăuză pentru întreg poporul.

Dar chiar dacă migdalul nu apare în mod explicit în Cântarea Cântărilor, întreaga cântare este construită pe metafora TREZITULUI deci pe metafora cântatului. Personajele din Cântarea Cântărilor: iubita (Sulamita, păzitoare la vii), iubitul (păstor), fiicele Ierusalimului, Solomon, păzitorii cetății. Povestea de dragostea dintre cei doi parcurge adesea episoade dramatice. Între cei doi apare distanță, apar obstacole, munți care trebuie escaladați. Este mai mult o relație de la distanță decât de aproape. Declarațiile de iubire rostite unul altuia par să depene amintiri sau să răsune de la distanță în conștiința celuilalt. Dar de unde apare distanța, de unde apare iarna în relație, de unde apar *munții care ne despart*? Elementul vulnerabil în relație este iubita, nu iubitul. Iubita este cea care **doarme** liniștită singură în casă. Iubitul este afara din casă, iar ușa închisă. Iubita are nevoie să fie trezită din somnul ei. Și chiar când se trezește nu se grăbește să meargă la ușă pentru a nu se murdări iarăși!!! Și când ajunge la ușă, iubitul e plecat de mult. Deci iubita prin neveghele ei, prin somnul ei, este cea care pune distanță între cei doi, care ridică munții care ne despart. În Cântare cel mai frecvent iubita caută iubitul, și nu invers. Dar oare de ce? Nu e normal să fie invers? Pentru că iubita a ridicat munții în relația dintre cei doi, tot ea trebuie să-i doboare prin căutarea ei. Ea este cea care trebuie să caute pe iubit, să refacă relația... căci va veni o vreme când femeia va peți pe bărbat (vezi Ieremia 31)! Și în căutarea ei apar tot felul de obstacole: caută dar nu găsește; strigă dar iubitul nu-i răspunde (*Mă vei căuta dar nu Mă vei găsi, vei striga și nu-ți voi răspunde....nu-Mi vei mai vedea fața până când...*); păzitorii cetății care o bat și o batjocoresc; Solomon cu slava sa care o seduce. Solomon cu cei 666 de talanți ai săi ne trimite la seducția anticristică, la falsul Mesia, care prin compromis imită lucrarea adevăratului Mesia. Când Sulamita este atrasă de **slava solomonică**, iubitul îi spune iubitei că este frumoasă de tot, că gâtul ei este ca **turnul lui David**. Iubitul este un păstor, ca David. Seducătorul este un împărat plin de bogății ca Solomon. Sulamita este așezată între falsul Mesia și adevăratul Mesia. Ea trăiește în perioada în care adevăratul Mesia nu și-a primit încă împărăția, și în locul lui domnește un fals Mesia. Iubitul îi aduce aminte că frumusețea ei este ca a lui David. E un alt tip de frumusețe decât cea solomonică, este o frumusețe davidică, superioară iluziilor solomonice. Având gâtul ca turnul lui David, ea este prea frumoasă pentru un împărat compromis ca Solomon. Totuși iubita are momente de adormire, de șovăială, momente în care se lasă sedusă. Iubita are nevoie să fie TREZITĂ ca la rândul ei să TREZEASCĂ prin

căutarea ei insistentă care biruiește orice obstacol pe Iubit. Și Cântarea înalță trezirea progresivă a iubitei și căutarea ei disperată, iar la final este cântată trezirea iubitului: *te-am trezit sub măr...* Dar trezirea iubitei are loc tot prin inițiativa iubitului care-și vâra mâna rânind-o prin zăvorul ușii... iubitul trezește iubita ca la rândul ei ea să trezească pe iubit. Fiecare este MIGDAL unul pentru celălalt. Nu putem să nu ne gândim la relația dintre Israel și Yahwe, la relația dintre Israel și Mesia. Drama celor doi surprinde drama iubirii dintre Yahwe cel desăvârșit și poporul seductibil. Dar, într-un final, iubita se trezește, și trezirea ei trezește și pe iubit. Iubitul e departe. Dar el va auzi trezirea ei și va veni în curând. Drama celor doi este și drama unui credincios sau a unei Biserici care și-a pierdut dragostea dintâi. Și noi putem adormi în relație și ridica munți între noi și Iubitul inimii noastre. Și Cântarea ne învață cum să refacem relația, cum să trezim pe iubit prin căutarea noastră disperată, cum să escaladăm munții care ne despart. Drama din Cântarea Cântărilor este, în cele din urmă, drama oricărui om. Căci din pricina lui Adam noi ne naștem dormind în relația cu Creatorul, ne naștem cu munții de păcat care ne despart de Iubitul care ne-a creat. Întreaga viață este o căutare disperată, cu suișuri și coborâșuri, cu momente când ne jertfim cu credință, dar și cu momente în care ne lăsăm seduși. Prin această căutare ne apropiem mai mult sau mai puțin de iubit, doborâm mai mulți sau mai puțin munți, trezim pe Iubit mai mult sau mai puțin în funcție de cât ne lăsăm noi înșine treziți de glasul iubitului. Dar în Cântare mai are loc o trezire. Este vorba de trezirea fiicelor Ierusalimului! De fapt Cântarea este construită ca un dialog între Sulamita și fiicele Ierusalimului. Și e fantastic cum în cap.5-6 Cântarea ne arată cum a reușit Sulamita să trezească fiicele Ierusalimului ca și ele să caute pe iubit. Păzitorii cetății au rănit pe Sulamită. Dar când fiicele Ierusalimului o întreabă ce e cu ea, ea nu se plânge și doar spune: *sunt bolnavă de dragoste... Unde este iubitul meu?* Fiicele Ierusalimului sunt șocate de răspunsul ei și întreabă: *Dar ce are iubitul tău de-l cauți așa fierbinte?* Ea răspunde și descrie frumusețea iubitului (care ne trimite cu gândul la descrierea lui Hristos din Apocalipsa cap.1). Iar reacția fiicelor Ierusalimului este extrardinară: *Unde s-a dus iubitul tău ca să-l căutăm împreună cu tine?* Iubita este numită Sulamita. Ea dialoghează cu fiicele Ierusalimului. Astfel drama celor doi ar putea trimite la drama dintre Biserica dintre Neamuri și Hristos. Și în drama aceasta Biserica adoarme. Dar se trezește și ea. Și când se trezește, caută pe iubit cu disperare învingând suferința adusă de păzitorii cetății și seducția solomonică,

anticristică. Și jertfa ei stârnește gelozia lui Israel, trezește pe Israel care începe să caute și el pe Mesia. De precizat că termenul de Sulamita a dat mari bătaii de cap cercetătorilor. Unii îl consideră o variantă pentru Sunamita (locuitoare a orașului Sunem din teritoriul lui Isahar de lângă Izreel – Ios.19:18) sau echivalentul feminin al lui Solomon (Solomona). Important de reținut e că numele în sine nu reprezintă un argument pentru apartenența iubitei la Neamuri.

Laitmotivul Cântării Cântărilor este construit tot pe imaginea trezitului, deci pe metafora migdalului: *Vă rog fierbinte, fiice ale Ierusalimului, nu stârniți, nu treziți dragostea până nu vine ea (până ce nu vrea ea – alte traduceri)*. Ce să însemne acest îndemn? Înțelegem utilitatea sfatului în domeniul relațional imediat. Iubitul are vremea lui. Femeia trebuie să aștepte această vreme. Nu trebuie să forțeze. Nu trebuie să se grăbească. Nu trebuie să stimuleze în imaginația ei un scenariu sau o iluzie care nu se va împlini în realitate, dar o va chinui nespus. Dar ce ar însemna acest lucru în contextul semnificației teologice a trezitului în Cântarea Cântărilor? Până acum vedem că iubita are rolul de a-l trezi pe iubit, că ea este defazată în relație. Și acum un îndemn paradoxal: *nu stârni, nu trezi dragostea până nu vine ea, până nu vrea ea*. Ce să însemne acest paradox? Migdalul are vremea sa pentru trezire (după iarnă). A încerca să trezești migdalul înainte de iarnă este o eroare. În acest context al încercării trezirii migdalului înainte de iarnă, s-ar putea să răspundă falsul-migdal care să simuleze înflorirea. Mă gândesc la așteptarea lui Mesia de către Israel. Venirea lui Mesia are o vreme precisă, iar lucrarea sa de restaurare și trezire a creației un traseu la fel de precis. Nerăbdarea lui Israel ar putea face să încerce să stârnească restaurarea finală înainte de vreme. Acest lucru l-ar face receptiv la falși Mesia care promit o izbăvire facilă și nereceptiv la un Mesia care propovăduiește izbăvirea prin cruce. La fel cum o fiică a Ierusalimului trebuie să aștepte cu răbdare vremea iubitului, la fel și Israel trebuie să accepte cu răbdare vremea restaurării aduse de Mesia. Chiar dacă Israel va avea un rol în trezirea lui Mesia, Mesia este Cel care decide, după planul Tatălui, vremea restaurării finale.

Revenim la pomul vieții. L-am găsit menționat explicit în Genesa și am găsit două aluzii la el în Proverbe. Unde mai apare el? Îl găsim în Apocalipsa:

1. Îngerului Bisericii din Efes scrie-i: „Iată ce zice Cel ce ține cele șapte stele în mâna dreaptă și Cel ce umblă prin mijlocul celor șapte sfeșnice de aur:

2. „Știu faptele tale, osteneala ta și răbdarea ta, și că nu poți suferi pe cei răi; că ai pus la încercare pe cei ce zic că sunt apostoli, și nu sunt, și i-ai găsit mincinoși.
3. Știu că ai răbdare, că ai suferit din pricina Numelui Meu și că n-ai obosit.
4. Dar ce am împotriva ta este că ți-ai părăsit dragostea dintâi.
5. Adu-ți, dar, aminte de unde ai căzut; pocăiește-te și întoarce-te la faptele tale dintâi. Altfel, voi veni la tine **și-ți voi lua sfeșnicul din locul lui**, dacă nu te pocăiești.
6. Ai însă lucrul acesta bun: că urăști faptele nicolaiților, pe care și Eu le urăsc.
7. Cine are urechi să asculte ce zice bisericilor Duhul: „**Celui ce va birui îi voi da să mănânce din pomul vieții, care este în raiul lui Dumnezeu.**”

(Apoc. cap.2)

22. În cetate n-am văzut niciun Templu; pentru că Domnul Dumnezeu cel Atotputernic ca și Mielul sunt Templul ei.
23. Cetatea n-are trebuință nici de soare, nici de lună, ca s-o lumineze; căci ***o luminează slava lui Dumnezeu, și făclia ei este Mielul.***
24. Neamurile vor umbla în lumina ei, și împărații pământului își vor aduce slava și cinstea lor în ea.
25. Porțile ei nu se vor închide ziua, fiindcă în ea nu va mai fi noapte.
26. În ea vor aduce slava și cinstea neamurilor.
27. Nimic întinat nu va intra în ea, nimeni care trăiește în spurcăciune și în minciună; ci numai cei scriși în Cartea Vieții Mielului.

Capitolul 22

1. Și mi-a arătat ***un râu cu apa vieții***, limpede ca cristalul, care ***ieșea din scaunul de domnie*** al lui Dumnezeu și al Mielului.
2. În mijlocul pieței cetății și pe cele două maluri ale râului era **pomul vieții**, rodind douăsprezece feluri de rod și dând rod în fiecare lună; și **frunzele pomului slujesc la vindecarea neamurilor.**
3. Nu va mai fi nimic vrednic de blestem acolo. Scaunul de domnie al lui Dumnezeu și al Mielului vor fi în ea. Robii Lui Îi vor sluji.

4. Ei vor vedea fața Lui, și Numele Lui va fi pe frunțile lor.
5. Acolo nu va mai fi noapte. Și nu vor mai avea trebuință nici de lampă, nici de lumina soarelui, **pentru că Domnul Dumnezeu îi va lumina.** Și vor împărăți în vecii vecilor.

.....

12. „Iată, Eu vin curând; și răsplata Mea este cu Mine, ca să dau fiecăruia după fapta lui.
13. **Eu sunt Alfa și Omega, Cel Dintâi și Cel de pe Urmă, Începutul și Sfârșitul.**”
14. Ferice de cei ce **își spală hainele, ca să aibă drept la pomul vieții** și să intre pe porți în cetate!
15. Afară sunt câinii, vrăjitorii, curvarii, ucigașii, închinătorii la idoli și oricine iubește minciuna și trăiește în minciună!

(APOCALIPSA 21-22)

PÂNA LA URMĂ, URMAȘII LUI ADAM CARE VOR BIRUI, VOR MÂNCA DIN POMUL VIEȚII. DACĂ VOM MÂNCA DIN ACEASTĂ VIAȚĂ, DIN HRISTOS (IOAN 6), VOM MÂNCA DIN POMUL VIEȚII DIN RAIUL LUI DUMNEZEU. ACTUL DE A MÂNCA DIN POMUL VIEȚII SE PARE CĂ ARE ROLUL DE A NE PECETLUI PENTRU TOTDEAUNA DESTINUL. ESTE CA ȘI CUM AR PECETLUI PENTRU ETERNITATE DECIZIA NOASTRĂ DE A-L SLUI PE DUMNEZEU, DE A TRĂI PENTRU EL ÎN PREZENȚA LUI. ASTFEL PENTRU CEI CARE MĂNÂNCĂ DIN POMUL VIEȚII NU AR MAI EXISTA PERICOLUL CĂDERII, RĂZVRĂTIRII. SCRIPTURA NE PROMITE CĂ LUPTA SE VA SFÂRȘI PE ACEST PĂMÂNT ȘI CĂ DINCOLO VOM FI TOTDEAUNA CU DOMNUL. ACEST LUCRU VA FI POSIBIL SE PARE PRIN HRĂNIREA NOASTRĂ DIN POMUL VIEȚII.

Pomul vieții apare și în promisiunea adresată celui ce va birui din Biserica din Efes. Am remarcat deja că promisiunile adresate Bisericii din Apocalipsa sunt construite pe limbajul Cortului Întâlnirii. Mai știm deja că în dreptul fiecărei Biserici există o legătură între: modul în care este descris Hristos, problema Bisericii, amenințarea în caz de nepocăință și promisiunea în caz de biruință. Descrierea particulară a lui Hristos evidențiază acel lucru despre Hristos prin cunoașterea căruia Biserica respectivă își poate rezolva problema. Biserica din

Efes trebuie să cunoască pe *Hristos ca cel care ține cele 7 stele și Cel care umblă prin mijlocul cele 7 sfeșnice*. Cele 7 Biserici sunt descrise ca 7 sfeșnice. Acest lucru nu ne surprinde. Cel care mănâncă din pomul vieții, devine pom de viață pentru alții. Cel care primește Lumina Sfeșnicului devine la rândul lui sfeșnic călăuzitor pentru alții. Deci Hristos este Sfeșnicul sau Pomul vieții din mijlocul celor 7 sfeșnice. Prin legătura lor cu Hristos-Sfeșnicul, cele 7 Biserici sunt la rândul lor sfeșnice dătoare de lumină-viață. Biserica din Efes și-a pierdut dragostea dintâi, a căzut din dragostea dintâi. Deși a suferit prigoana și a făcut față atacurilor proorocilor mincinoși și-a pierdut dragostea dintâi. Biserica din Efes devenea o cetate defensivă, cu ziduri mari și înalte, dar lipsită de pasiune pentru Hristos și de dragoste pentru oameni. Ei apărau adevărul doctrinar al Evangheliei dar nu mai iubeau cu pasiune Adevărul Persoană. Ei se apărau de atacurile din afară, dar nu mai mergeau în afară pentru a căuta pe cei pierduți. Ei încercau să se adape de la Marele Sfeșnic dar fără a mai deveni sfeșnic pentru celălalt. Ei doreau să mănânce din pomul vieții fără a se dăruia ca pom al vieții pentru alții. Biserica este o cetate, dar este și un sfeșnic. Biserica din Efes era doar o cetate închisă. Porțile ei nu se mai deschideau. Și în interiorul ei se aduna răceala unei instituții lipsite de dragoste pentru Hristos și dragoste pentru oameni. Pentru a birui boala aceasta trebuie să privească din nou la Hristos care este în mijlocul celor 7 sfeșnice, care este Lumină și Pom de viață pentru alții. Este un risc să deschizi porțile cetății. Este un risc să dăruiești celuilalt. Nu știi ce va face celălalt cu roadele pe care i le dăruiești. Dar Hristos și-a asumat acest risc. Biserica trebuie să urmeze modelul Marelui Sfeșnic. Dacă nu se pocăiește, Hristos va veni și-i va lua sfeșnicul din locul lui. Dar ce înseamnă acest lucru? Căci Biserica din Efes este sfeșnic. Cum să-i iei sfeșnicului, sfeșnicul din locul lui? Sunt mai multe interpretări:

- Îi va lua Bisericii din Efes identitatea de Biserica autentică. Duhul, Lumina și Prezența lui Hristos o va părăsi și-și va pierde astfel funcția de Biserică, de sfeșnic. Va rămâne doar o instituție moartă fără prezența Duhului. Va rămâne doar cu numele de Biserică, dar va fi condusă de oameni și nu de Dumnezeu prin Duhul Său.

- Dacă pâinile sunt pe masă sfeșnicul le luminează. Pâinile din Efes căzuseră de pe masă, căzuseră din dragostea dintâi. Domnul amenință că va lua sfeșnicul din locul lui (sfeșnicul care luminează pâinele). Hristos, Sfeșnicul nu va mai lumina pâinile din Efes. Ele vor fi lăsate în întuneric, departe de Lumina călăuzitoare și dătătoare de viață a lui Hristos.
- În Exod 25 sfeșnicul se confundă în primul rând cu trunchiul, cu elementul central, cu fusul. Din acesta ies cele 6 brațe (ramuri) ale sfeșnicului. Deci a lua sfeșnicul din locul lui, ar putea însemna să se ia trunchiul central al sfeșnicului și să rămână doar brațele. Dispare sfeșnicul autentic și prezența Duhului din el, și rămâne doar o caricatură de sfeșnic, doar un simulacru caraghios, doar o formă fără esență. Nu mai avem un copac dătător de viață, ci niște ramuri moarte care promit viața dar nu o pot da, căci nu mai sunt racordate la sursa vieții, la izvorul luminii. Pe fiecare braț avem 3 potirașe în chip de floare de migdal. Pe fusul sfeșnicului avem câte un potir sub fiecare două brațe (deci 3) și în încă un potir la bază sub cele 6 brațe (deci în total 4). Avem deci 3 rânduri de 7 potire ($3+3+1$) plus încă un potir la baza celor trei perechi de două brațe. Avem 7,7,7 plus 1. Dacă luăm fusul sfeșnicului rămân doar trei șiruri de câte 6 potire, adică 6,6,6 plus 0. Șirul de cifre 7,7,7 – 1 ne trimite cu gândul la Trinitate, la cele Trei Persoane divine care sunt Una, și care dau Viață și Lumină pentru toată creația. Copacul trimite la o Persoană. Cele trei șiruri de brațe trimite la trei persoane. Pe fiecare braț avem trei potire. Observăm deci aceste asocieri între cifra trei și cifra unu, precum între cifra 7 și cifra unu. Toate acestea în contextul în care sfeșnicul trebuie făcut dintr-o bucată, dintr-un singur talant de aur. Avem cred aici o imagine a Sfintei Treimi, o trimite la Tri-Unul Dumnezeu. De trei ori 7 egal cu unu. Dar dacă luăm fusul sfeșnicului din locul lui, avem de trei ori 6 egal cu 0. Când Dumnezeu părăsește Biserica, aceasta rămâne o instituție moartă condusă de om și nu de Dumnezeu, un loc în care omul ia locul lui Dumnezeu. Această instituție pretinde că dă viață dar dă de fapt moarte. Rodul ei nu este 1 ci 0. După cum sinagoga iudeilor a devenit o singogă a Satanei care a prigonit pe copiii Domnului, la fel Biserica creștină poate deveni o Biserică a Satanei. Când Omul ia

locul lui Dumnezeu din Biserică, Biserica devine 666. Desigur nu putem să nu ne amintim că în Apocalipsa 13 numărul fiarei este un număr de OM, este numărul NUMELUI ei și numărul ei este 666. Omul a fost creat în ziua a 6-a, dar creația se termină cu ziua a 7-a, ziua odihnei lui Dumnezeu. 6 urmat de 7 este un lucru minunat. Dar 6 ca un capăt de șir devine o blasfemie, o urâciune. Este ca și cum creația s-ar încheia în ziua a 6-a, ca și cum scopul tuturor lucrurilor ar fi ziua a 6-a (glorificarea omului) și nu ziua a 7-a (glorificarea lui Dumnezeu). În Apocalipsa 13 cifra 666 apare în contextul în care Omul fărădelegii este glorificat în locul lui Dumnezeu de întreaga lume. Cifra 666 din Apocalipsa apare în contextul în care hidoasa Trinitate (Balaurul, Anticristul și Proorcul mincinos) încearcă să imite și să ia în creație locul Sfintei Treimi (Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt). Proorcul mincinos ne arată că e vorba în text despre o religie, despre o instituție religioasă. Dar să fie vorba de o religie păgână, străină, sau de o religie revelată pervertită. Adică e vorba de păgânism pur sau de iudaism sau creștinism decăzut. Amenințarea adresată Efesului (voi lua sfeșnicul din locul lui) cu consecințele sale simbolice la nivelul cifrelor (666 în loc de 777) ne poate sugera că în Apoc.13 Proorcul mincinos conduce o Biserică – instituție moartă și decăzută.

Asocierea dintre SFEȘNIC și COPAC o găsim și în Zaharia cap.4:

Capitolul 4

1. Îngerul care vorbea cu mine s-a întors **și m-a trezit** ca pe un om pe care-l trezești din somnul lui.
2. El m-a întrebat: „Ce vezi?” Eu am răspuns: „M-am uitat, și iată că este **un sfeșnic cu totul de aur**, și *deasupra lui*, **un vas cu untdelemn**, și pe el, *șapte candel*e cu șapte țevi pentru candelarele care sunt în vârful sfeșnicului.
3. Și lângă el sunt **doi măslini**, unul la dreapta vasului, și altul, la stânga lui.”
4. Și, luând iarăși cuvântul, am zis îngerului care vorbea cu mine: „Ce înseamnă lucrurile acestea, domnul meu?”
5. Îngerul care vorbea cu mine mi-a răspuns: „Nu știi ce înseamnă aceste lucruri?” Eu am zis:

„Nu, domnul meu.”

6. Atunci el a luat din nou cuvântul și mi-a zis: „Acesta este cuvântul Domnului către Zorobabel și sună astfel: „Lucrul acesta nu se va face *nici prin putere, nici prin tărie, ci prin Duhul Meu* – zice Domnul oștirilor!

7. Cine ești tu, munte mare, înaintea lui Zorobabel? Te vei preface într-un loc șes. El va pune piatra cea mai însemnată în vârful Templului, în mijlocul strigătelor de: „Îndurare, îndurare cu ea!”

8. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

9. „Mâinile lui Zorobabel au întemeiat Casa aceasta și tot mâinile lui o vor isprăvi; și veți ști că Domnul oștirilor M-a trimis la voi.

10. Căci cine disprețuiește ziua începuturilor slabe? **Aceștia șapte** vor privi cu bucurie cumpăna în mâna lui Zorobabel. **Aceștia șapte** sunt **ochii Domnului care cutreieră tot pământul.**”

11. Eu am luat cuvântul și i-am zis: „Ce înseamnă acești **doi măslini** la dreapta sfeșnicului și la stânga lui?”

12. Am luat a doua oară cuvântul și i-am zis: „Ce înseamnă **cele două ramuri de măslin** care sunt lângă cele **două țevi de aur** prin care curge *uleiul auriu* din el?”

13. El mi-a răspuns: „Nu știi ce înseamnă?” Eu am zis: „Nu, domnul meu.” Și el a zis:

14. „Aceștia sunt **cei doi unși** care stau înaintea Domnului întregului pământ.”

Imaginea este superbă. În primul rând nu ne mirăm că profetul este TREZIT din somn pentru a privi MIGDALUL-SFEȘNIC din Cort. Este evident că Zaharia vede sfeșnicul din Cort, sfeșnicul cu totul de aur cu cele 7 candelale ale lui. Îngerul îi tâlcuiește imaginea: ea reprezintă Duhul lui Dumnezeu și cei 7 ochi ai lui Dumnezeu care cutreieră tot pământul. Dumnezeu va da biruința nu prin putere ci prin sfeșnic, prin Duhul Lui. Prin Duhul Lui El veghează asupra întregului pământ ca toată voia Sa și toate promisiunile Sale să se împlinească în mod desăvârșit. În Apocalipsa 4:5 ni se spune că *înaintea scaunului de domnie (chivotul) ardeau 7 lămpi de foc, care sunt cele 7 Duhuri ale lui Dumnezeu*. Cartea este scrisă din partea Celui ce este, Celui ce era și Celui ce vine și din partea celor 7 Duhuri care stau înaintea scaunului Său de domnie (Apoc.1:4). Către Biserica din Smirna Hristos se adresează ca *Cel ce are cele 7 Duhuri ale lui Dumnezeu* (3:1), iar Mielul

care părea jungheat avea 7 coarne și 7 ochi, care *sunt cele 7 Duhuri ale lui Dumnezeu trimise în tot pământul* (Apoc.5:6). În mod cert este o trimitere la Duhul Sfânt iar prezentarea Sa ca cele 7 Duhuri, sau cei 7 ochi ai lui Dumnezeu ne arată în primul rând capacitatea extraordinară a Duhului lui Dumnezeu de a cunoaște, de a veghea, de a citi până în adâncul inimii tuturor oamenilor. Nimic nu este ascuns de ochii Săi, căci Duhul Său pătrunde până în adâncul tuturor ființelor. Pavel înalță în 1 Corinteni cap.2:6-16 capacitatea Duhului de a cerceta TOTUL:

6. Totuși ceea ce propovăduim noi printre cei desăvârșiți este o înțelepciune; dar nu a veacului acestuia, nici a frunțașilor veacului acestuia, care vor fi nimicți.

7. Noi propovăduim înțelepciunea lui Dumnezeu, cea tainică și ținută ascunsă, pe care o rânduiise Dumnezeu, spre slava noastră, mai înainte de veci,

8. și pe care n-a cunoscut-o niciunul din frunțașii veacului acestuia; căci, dacă ar fi cunoscut-o, n-ar fi răstignit pe Domnul slavei.

9. Dar, după cum este scris: „Lucruri pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit, și la inima omului nu s-au suit, așa sunt lucrurile pe care le-a pregătit Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc.”

10. Nouă însă Dumnezeu ni le-a descoperit ***prin Duhul Său***. Căci **Duhul cercetează totul, chiar și lucrurile adânci ale lui Dumnezeu.**

11. În adevăr, cine dintre oameni cunoaște lucrurile omului, afară ***de duhul omului*** care este în el? Tot așa, nimeni nu cunoaște lucrurile lui Dumnezeu, ***afară de Duhul lui Dumnezeu.***

12. Și noi n-am primit duhul lumii, ci Duhul care vine de la Dumnezeu, **ca să putem cunoaște** lucrurile pe care ni le-a dat Dumnezeu prin harul Său.

13. Și vorbim despre ele nu cu vorbiri învățate de la înțelepciunea omenească, ci cu vorbiri învățate de la Duhul Sfânt, întrebuițând o vorbire duhovnicească pentru lucrurile duhovnicești.

14. Dar omul firesc nu primește lucrurile Duhului lui Dumnezeu, căci pentru el sunt o nebulă; și nici nu le poate înțelege, pentru că trebuie judecate duhovnicește.

15. Omul duhovnicesc, dimpotrivă, poate să judece totul, și el însuși nu poate fi judecat de nimeni.

16. Căci „cine a cunoscut gândul Domnului, ca să-l poată da învățătură?” Noi însă avem ***gândul lui Hristos.***

Duhul lui Dumnezeu cunoaște totul: totul despre lucrurile adânci ale oamenilor, dar și totul despre lucrurile adânci ale lui Dumnezeu. Și el poate descoperi omului aceste lucruri adânci ale lui Dumnezeu. Dar Duhul este reprezentat de sfeșnic sau de cele 7 candelă? În Apocalipsa 4 ni se spune că cele 7 **lămpi de foc** care ardeau reprezintă cele 7 Duhuri ale lui Dumnezeu. Alte traduceri propun:

- 7 făclii (literală)
- 7 lămpi (NIV – 7 *lamps*; sfeșnicul din Exod este tradus în schimb *lampstand*)

În originalul grecesc termenul de *sfeșnice* din Apoc. 2:1 este **luchnion** iar termenul de *lămpi* din 4:5 este **lampades**. Vorbim deci de doi termeni diferiți. Ce diferență este între un sfeșnic și o făclie sau o lampă? Și în Apocalipsa 4 cele 7 lămpi de foc se referă la 7 sfeșnice, sau se referă la cele 7 brațe ale unui singur sfeșnic? Deocamdată nu știm cum să răspundem la aceste întrebări. Reținem însă că sfeșnicul cu cele 7 brațe și candelă ale sale trimite la Duhul lui Dumnezeu, la cele 7 Duhuri și la cei 7 ochi ai lui Dumnezeu care cutreieră tot pământul, în cele patru vânturi ale sale. Dar în Cort cei 7 ochi privesc masa cu cele 4 colțuri ale sale. Iată încă un argument că masa trimite și la întreg pământul peste care va domni Israel. Atenția celor 7 ochi este focalizată pe cele 12 pâini, dar aceștia veghează și asupra întregului pământ. Acest lucru este important de știut pentru cei din vremea lui Zorobabel. Căci în acel context istoric soarta lui Israel și a Templului depindea din punct de vedere istoric de evoluția marilor imperii de pe pământ.

Dar noutatea imaginii din Zaharia 4 este aceea că ne prezintă alături de sfeșnic și cum este acesta alimentat în mod permanent cu undelemn. Într-adevăr, în Levetic 24 ni se spune că doar un anumit tip de undelemn poate fi folosit pentru întreținerea necurmată a focului din candelăle sfeșnicului:

1. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

2. „Poruncește copiilor lui Israel să-ți aducă pentru sfeșnic (pentru luminător, purtătorul de lumină - trad. literală) **undelemn curat de măslina tescuite**, (*măslina bătută – trad. Literală*) ca să țină candelăle aprinse (să facă să se înalțe – ca la arderea de tot – trad. literală) neîncetat.

3. Aaron să-l pregătească **dincoace de perdeaua dinăuntru** care este înaintea mărturiei, în Cortul întâlnirii, pentru ca **să ardă neîncetat de seara până dimineața în fața Domnului**. Aceasta este o lege veșnică pentru urmașii voștri.

4. Să așeze candelile în sfeșnicul de aur curat, **ca să ardă neîncetat înaintea Domnului**.

(Cornilescu)

Măslinul este și el plin de semnificații. El ne trimite la jertfa, la zdrobirea dătătoare de viață. În antichitate, măslinii erau răspândiți din abundență în Palestina și aveau o diversitate de întrebuințări: măslinile proaspete sau cele murate în alimentație, iar uleiul de măslin era folosit ca unguent, ca ulei de păr, ca aliment, medicament și desigur cu rol de carburant pentru făclii, lumânări, fabricat în Cortul Întâlnirii. Măslinii erau de asemenea prețuiți ca un adăpost împotriva căldurii toride a soarelui și ca loc de meditație. Dar această abundență de viață dată de măslin izvora din JERTFĂ, din durere, din suferință. Măslinul crește LENT, dar ajunge până la 6 m. Are trunchiul strâmb (ca și cum două naturi s-ar lupta în interiorul său), dar acesta susține o coroană bogată. Deși crește încet, poate atinge o vârstă de mai multe secole (se spune că unii măslini din Palestina ar avea peste 2000 de ani!!!). Măslinul tinde să devină etern ca și cortul întâlnirii, ca și salcâmul aurit din Cort. Dar salcâmul din afara Cortului are o vârstă mult mai mică. Dacă măslinul este tăiat, din rădăcină cresc lăstare noi, încât pot să apară 5 noi trunchiuri. Chiar măslinii care sunt pe moarte dau lăstari tot în acest fel. Măslinul, chiar atunci când moare, dăruiește viață! Atât de frumos se vede în măslin jertfa care dă viață și mântuire în jur. Modul în care este preparat uleiul de măslin, ne arată din nou acest traseu de la suferință la slavă, de la jertfă la rod de viață. Pentru coborârea măslinelor din copac, măslinii erau bătuți cu prăjine (Deut. 24:20). Apoi, măslinile erau așezate în rezervoare de piatră și erau zdrobite cu o piatră de moară vertică și destul de mare. După ce erau lăsate să stea o bucată de vreme, uleiul se separa singur de celelalte reziduri și era depozitat în ulcioare sau rezervoare de piatră. În acest moment nu putem să nu ne aducem aminte de Hristos Isus care a fost bătut cu nuiile și apoi cu o trestie lungă. Nu putem să nu ne aducem aminte de **zdrobirea Sa** din Ghetsimani. Ghetsimani era o grădină de măslini de la poalele Muntelui Măslinilor. Ghetsimani înseamnă presă de ulei, arătându-ne că era un loc unde se **zdrobeau** măslinile pentru a se obține acel ulei curat. După zdrobire, uleiul se separă singur de celelalte reziduri. După zdrobirea interioară din Ghetsimani

vedem cum voia Tatălui se separă de voia Sa, triumfând. Zdrobirea măslinelor are rolul de a separa două naturi care la un moment dat sunt una, are rolul de a separa uleiul din măslină. Zdrobirea noastră izvorăște deci din lupta dintre voia Tatălui și voia noastră. După momentul zdrobirii, voia Tatălui se ridică sus în noi și ne conduce către cruce. Voia noastră rămâne jos, subordonată voii Tatălui. Ghetsimani surprinde deci momente de bătălie intensă din lupta noastră cu firea pământească. Viața noastră nu este un Ghestimani permanent, căci nu am rezista. Viața noastră de sfințire trece în mod periodic prin Ghetsimani. O zdrobire în Ghetsimani ne asigură o nouă cantitate de ulei, dar nu o rezervă nelimitată de ulei. Este nevoie apoi de repetarea traseului de la măslinea din copac la uleiul din ulcior. La fel cum pâinile de pe masă erau supuse unui proces permanent de înnoire (care însemna acceptarea periodică a traseului morții și învierii), la fel și uleiul de măslină putea întreține lumina candelor doar dacă acceptau periodic drumul prin Ghetsimani.

Lemnul de măsline a fost folosit și pentru mobilă. Este folosit și astăzi în Palestina pentru fabricarea mobilei de calitate. Astfel știm că trunchiurile scurte și strâmbe nu pot furniza bucăți foarte lungi de scânduri, de grinzi. După ce este ținut la uscat timp de mai mulți ani, acest lemn cu fibre gălbui de culoarea chihlimbarului poate fi lustruit până se obține un luciu ca oglinda. Adică devine o oglindă aurie, adică devine ca salcâmul poleit cu aur, sau ca aurul curat din Cort care reflecta în chip desăvârșit Lumina. Măslinul de salcâm după ani de zdrobire și jertfă, devine aur. Natura umană care acceptă jertfa capătă natura dumnezeiască după cum este scris: *și împreună moștenitori cu Hristos, dacă suferim cu adevărat împreună cu El ca să fim și proslăviți împreună cu El. Eu socotesc că suferințele din vremea de acum nu sunt vrednice să fie puse alături de slava viitoare care are să fie descoperită față de noi. (Romani 8:17b-18)*. Măslinul devine ca aurul doar dacă acceptă până la capăt moartea și zdrobirea. La slava naturii lui Hristos nu se poate ajunge oricum. Doar cei care suferă împreună cu Marele Măslin, vor avea parte de slava lui Hristos. Nu este altă cale. Dacă ar fi fost, ni s-ar fi spus. Dacă ar fi, nu ni s-ar mai da să suferim. Dar uleiul nu poate să apară decât dacă măslinile sunt zdrobite. E singura cale. Nu este alta. Ghetsimanii i-au arătat lui Hristos Însuși că nu este altă cale. Jertfa e singura cale. Dacă așa a fost pentru Hristos, așa e cu siguranță și pentru noi. Dacă am avea pe pământ doar o viață liniștită și fără

probleme, dacă nu am trece periodic prin Ghetsimani, chipul Său nu s-ar zidi în noi, uleiul s-ar termina, Lumina Sa din sfeșnic s-ar stinge, slava ar rămâne departe de noi.

Uleiul produs prin zdrobirea din presă (din Ghetsimani) avea rolul de a ÎNTREȚINE Lumina sfeșnicului. Ce să însemne acest lucru în Cort? Dar în noi?

Sfeșnicul ca Lumină a lumii sau ca Pom al Vieții din care omul trebuie să mănânce trimite în primul rând la Hristos. Hristos este Lumina lumii, și din El trebuie să mâncăm pentru a avea viața. În schimb partea de sus a sfeșnicului, și anume cele 7 candelے sau cele 7 făclii par a trimite în primul rând la Duhul Sfânt. Candelےle din sfeșnic au rolul de a lua din Lumina Sfeșnicului și de a o duce către pâini. Sfeșnicul este Lumină prin natura lui. Candelےle nu fac decât să ducă această Lumină în lume. Noul Testament ne explică cu claritate că tot ce face Dumnezeu în noi, face prin Hristos, și tot ce face Hristos în noi face prin Duhul Sfânt. Sfeșnicul pare a fi trimisul Chivotului în Locul Sfânt, iar lumina candelےlor trimisul sfeșnicului către pâini. Lumina din chivot ajunge prin sfeșnic, și apoi prin candelےle la pâinile de pe masă. Și lumina candelےlor luminează în primul rând pe Israel după cum este scris în Numeri 6:22-27:

22. Domnul a vorbit lui Moise și a zis:

23. „Vorbește lui Aaron și fiilor lui și spune-le: „Așa să binecuvânteți pe copiii lui Israel și să le ziceți:

24. „Domnul să te binecuvânteze și să te păzească!

25. Domnul să facă **să lumineze fața Lui** peste tine și să Se îndure de tine!

26. Domnul să-Și înalțe fața peste tine și să-ți dea pacea!

27. Astfel să pună Numele Meu peste copiii lui Israel, și Eu îi voi binecuvânta.”

Dar cele 7 candelے sunt cei 7 ochi ai lui Dumnezeu care cutreieră și tot pământul. Cele 12 pâini stăteau pe o masă în patru colțuri. Masa putea simboliza tot pământul pe un loc în care stătea și Israel. Astfel lucrarea Duhului o găsim atât în inima poporului lui Dumnezeu cât și în inima neamurilor. În Ioan 13-17 Mântuitorul ne explică lucrarea Duhului astfel:

7. **Totuși vă spun adevărul: vă este de folos să Mă duc; căci, dacă nu Mă duc Eu, Mângâietorul**

nu va veni la voi; dar, dacă Mă duc, vi-L voi trimite.

8. Și când va veni El, va dovedi lumea vinovată în ce privește păcatul, neprihănirea și judecata.

9. În ce privește păcatul: fiindcă ei nu cred în Mine;

10. În ce privește neprihănirea: fiindcă Mă duc la Tatăl, și nu Mă veți mai vedea;

11. În ce privește judecata: fiindcă stăpânitorul lumii acesteia este judecat.

12. Mai am să vă spun multe lucruri, dar acum nu le puteți purta.

13. Când va veni Mângâietorul, Duhul adevărului, are să vă călăuzească în tot adevărul; căci El nu va vorbi de la El, ci va vorbi tot ce va fi auzit și vă va descoperi lucrurile viitoare.

14. El Mă va proslăvi, pentru că va lua din ce este al Meu și vă va descoperi.

15. Tot ce are Tatăl este al Meu; de aceea am zis că va lua din ce este al Meu și vă va descoperi.

16. Peste puțină vreme, nu Mă veți mai vedea; apoi iarăși, peste puțină vreme, Mă veți vedea, pentru că Mă duc la Tatăl.”

Duhul e prezentat mai întâi în relația cu lumea (cei 7 ochi care cutereiră tot pământul, toate cele patru vânturi), iar apoi în relație cu pâinele din lume, cu cei credincioși (ca lumină călăuzitoare care duce pâinilor hrană din Lumina Sfeșnicului). Și tot ce are Sfeșnicul este al Chivotului.

În acest context revenim la uleiul sau undelemnul de măslina. El este un carburant indispensabil pentru întreținerea luminii din candelă. În multe pasaje, undelemnul, uleiul, ungerea sunt asociate tot cu lucrarea Duhului Sfânt. Amintim doar câteva pasaje: Isaia 61:1, 1 Ioan 2:19-29, 2 Cor.1:21-22. Acum undelemnul avea două funcții: era uleiul de măslina care întreținea focul candelelor din sfeșnic, și era și undelemnul cu care era uns Marele Preot și apoi Împăratul. Citatele pe care le-am dat vorbesc despre a doua funcție a uleiului de măslina. A fi uns cu undelemn sfânt înseamnă a fi pus de-o parte de Dumnezeu pentru o lucrare specială dar și a primi resursele Sale pentru a împlini acea lucrare. Iar aceste resurse erau reprezentate și administrate de Duhul lui Dumnezeu. Prima funcție a uleiului, aceea de carburant ne trimite la ideea de jertfă și de zdrobire de sine. Și pare a ne trimite la componenta umană, la ceea ce trebuie să facă omul pentru ca Duhul Sfânt să poată opera în el și prin el. Într-adevăr doar în măsura în care ne

lepădăm de îndemnurile firii și ne lăsăm conduși de cele ale Duhului, Acesta poate împlini în noi poruncile lui Dumnezeu (Romani 8a). Acest lucru înseamnă suferință după cum insistă Pavel în a doua parte a cap.8. Petru ne spune că Duhul Slavei se odihnește asupra noastră când noi suferim pentru Hristos, iar Pavel ne explică faptul că noi trebuie să murim în mod repetat pentru ca viața Duhului să se poată manifesta pentru binele celor din jurul nostru (2 Cor.4:10-12). Pentru că în noi avem două naturi opuse. Zdrobirea noastră permanentă este indispensabilă pentru ca natura duhovnicească să crească, să se dezvolte. Acceptarea acestei zdrobiri dă voie Duhului să lumineze în noi, întreține lucrarea Duhului din noi. Dar nu este întâmplător că undelelele carburant și undelelele ungerii este tot din măslina. În cele din urmă ambele tipuri de undelelele necesită zdrobire. Noi acceptăm zdrobirea interioară ca Duhul să poată lumina în noi și prin noi. Dar oare ca să poată face acest lucru Duhul nu trebuie să accepte și el zdrobirea? Oare nu El ne ajută să acceptăm zdrobirea? Oare lucrarea Sa de a ne convinge să acceptăm zdrobirea este ușoară? Și oare El nu este una cu duhul nostru, suferind împreună cu noi, simțind cu noi zdrobirea noastră? Și nu El poartă greul luptei? Și nu în ultimul rând oare cât de mare e disconfortul Său de a locui în noi înainte să primim trupuri de slavă? El locuiește în adâncul ființei noastre și simte lupta din cele două naturi. Și prin Duhul, Fiul, deși înălțat, continuă să simtă lupta cu firea umană decăzută. În diferite ocazii am meditat la disconfortul Fiului în timpul celor 33 de ani de întrupare pe pământ. Dar acel disconfort nu s-a încheiat în totalitate. El locuiește în noi prin Duhul și simte mai mult decât simțim noi din disconfortul de a trăi în natura cea veche. De aceea și Duhul este într-un permanent Ghetsimani, într-o permanentă jertfă. Uleiul SE CONSUMĂ pentru a întreține flacăra. Duhul Se consumă, Se jertfește pe Sine pentru a întreține în noi Lumina lui Hristos. În fața jertfei Sale permanente în noi, nu putem decât să cădem într-o profundă închinare. Dacă El ca Undelelele ales acceptă această zdrobire, de ce să nu acceptăm și noi, din când în când, trecerea prin Ghetsimani?

Revenim la Zaharia cap.4. Imaginea pe care o vede Zaharia insistă foarte mult și asupra sistemului de alimentare cu ulei de măslina a celor 7 candelă. Uleiul este adunat în vasul rezervor din doi măslini care stau la dreapta și la stânga sfeșnicului. Întrebat cine sunt aceștia, îngerul răspunde: *Aceștia sunt cei doi unși (fii ai undelelelelui – în alte traduceri) care stau înaintea Domnului întregului*

pământ. Pentru Zaharia mesajul era clar. În Israel erau doar doi unși, doar doi fii ai undelemnului: marele preot și împăratul. În contextul istoric al rezidirii Templului cele două funcții erau ocupate de Iosua și Zorobabel, cele două personaje cheie ale cap.3 și 4. În cap.6 avem profeția care ne spune că mesia (Unsul) care va zidi și el templul ca Iosua și Zorobabel, va fi și preot și împărat. Zorobabel și Iosua au avut o funcție cheie în rezidirea Templului. Când inima lor s-a muiat, s-a muiat și inima poporului și lucrările au încetat. Când inima lor s-a trezit, s-a trezit și inima poporului și lucrările au reînceput. Ascultarea lor în condiții potrivnice, nebunia lor de a face alegeri prin credință, jertfa lor, producea undelemnul necesar ca Duhul lui Dumnezeu să poată lumina tot poporul și să poată definitivă lucrarea. Marele Preot și Împăratul erau chemați să fie sfeșnice pentru popor. Descoperirea dumnezeiască nu reprezintă doar o încurajare că Domnul este cu ei și că Duhul lui Dumnezeu va finaliza lucrarea. Ea reprezintă și o responsabilizare pentru Iosua și Zorobabel. Ei au un rol cheie în acest proces. Ei conlucrează cu Duhul lui Dumnezeu. Ei sunt principalele vase prin care Duhul lui Dumnezeu lucrează în întreaga comunitate. Acum, când sunt în ascultare, sunt cei doi măslini care alimentează sfeșniciul cu undelemn ca Lumina Sa de peste Israel să nu se stingă. Ei sunt încurajați să rămână în acest loc al ascultării, la dreapta și la stânga sfeșnicului. Este un loc dificil, al jertfei, al lepădării de soluțiile firii, al trăirii prin credință. Dar doar dacă rămân în acest loc, lumina din sfeșnicul de peste Israel nu se va stinge. Ce onoare, dar și ce responsabilitate aveau marele preot și împăratul! Destinul întregului popor depindea de ascultarea lor.

Și din Zaharia cap.4 nu putem merge în altă parte decât în Apocalipsa 11:

1. Apoi mi s-a dat o trestie asemenea unei prăjini și mi s-a zis: „Scoală-te și măsoară Templul lui Dumnezeu, altarul și pe cei ce se închină în el.
2. Dar curtea de afară a Templului las-o la o parte nemăsurată; căci a fost dată neamurilor, care vor călca în picioare sfânta cetate patruzeci și două de luni.
3. Voi da celor doi martori ai mei să prooroască, îmbrăcați în saci, o mie două sute șizeci de zile.
4. Aceștia sunt **cei doi măslini** și **cele două sfeșnice**, care stau **înaintea Domnului pământului**.
5. Dacă umblă cineva să le facă rău, le iese din gură un foc, care mistuie pe vrăjmașii lor; și, dacă vrea cineva să le facă rău, trebuie să piară în felul acesta.

6. Ei au putere să închidă cerul, ca să nu cadă ploaie în zilele prorociei lor; și au putere să prefacă apele în sânge și să lovească pământul cu orice fel de urgie, ori de câte ori vor voi.

Cei doi măslini sunt și cele două sfeșnice. În lumina cap.4 din Zaharia ne putem gândi că slujba lor este în primul rând pentru Israel, pentru trezirea finală a lui Israel. Dar rezidirea Templului de către Zorobabel a avut un impact asupra neamurilor iar lucrarea lui Moise și Aaron a fost și pentru Israel și pentru neamuri. Deci ne putem gândi că slujba celor 2 prooroci este atât pentru Israel cât și pentru neamuri. Celelalte detalii din text ne confirmă acest lucru. Slujba lor este introdusă de aducerea la cunoștință a faptului că neamurile vor călca în picioare sfânta cetate (probabil Ierusalimul pământesc) 42 de luni. Lucrarea celor 2 prooroci pare să fie un răspuns la acest lucru. Goliatul anticristic va face din Ierusalim scaunul său de domnie. În fața acestei realități, ca David de altădată, vor ieși din anonimat cei doi prooroci și vor mărturisi adevărul despre Hristos demascând minciunile lui anticrist. Prin urgiile lor vor demonstra fragilitatea împărăției fiarei, precum și faptul că aceasta nu este Dumnezeu cu drepturi depline asupra creației. Trupurile lor moarte vor sta 3 zile și jumătate în piața cetății celei mari – Ierusalimul. Mărturia lor este deci strâns legată de Ierusalim. Nu înseamnă că vor prooroci în permanență la Ierusalim. Dar mărturia lor va fi o resursă reală ca Israelul să se desprindă din seducția anticristică, la fel cum mărturia de 3 ani și jumătate a lui Isus, a fost o resursă vie pentru Israel să se desprindă din capcana fățarniciei generată de modelul unor autorități apostate. Însă mărturia lor nu va fi doar pentru oile pierdute ale lui Israel. Va fi și pentru neamuri, căci urgiile lor vor lovi tot pământul. Tot pământul va afla de mărturia lor. Astfel se explică faptul că la moartea lor tot pământul se va bucura. Lucrarea lor va fi extrem de complexă. La fel cum lucrarea de amăgire a fiarei înglobează toate grozăviile fiarelor care au precedat-o, la fel mărturisirea celor 2 prooroci pare să înglobeze marile lucrări care au fost înaintea ei: Moise și Aaron, Ilie și Elisei, *Ieremia*, Zorobabel și Iosua, Ioan Botezătorul și Isus, *Pavel*. Am inclus chiar lucrarea lui Isus, căci El însuși spune apostolilor că ei vor face lucrări chiar mai mari decât a Sa. Desigur lucrarea Sa rămâne cea mai mare lucrare. Dar sunt diferite criterii care definesc mărimea lucrării. De exemplu, dacă luăm criteriul ariei geografice, lucrarea apostolilor a fost mai mare decât cea a lui Isus. La fel și lucrarea mondială a celor 2 prooroci va fi mai mare decât lucrarea publică a lui Isus care s-a desfășurat doar pe teritoriul Palestinei. Cu alte ocazii am comentat asemănările și deosebirile dintre aceste

lucrări, și cum ele anticipează această lucrare specială de la finalul istoriei, Timotei-ul istoric de la final primind poate o lucrare mai mare decât cea a apostolului Pavel, căci după el *chiar va veni* Cel care trebuie să vină.

Dar o lucrare specială și mare înseamnă și o lucrare foarte grea. Într-adevăr, cei doi vor fi cele două sfeșnice, care vor lumina pe Israel și întreaga lume 3,5 ani și vor opune luminii întunericului și omului fărădelegii Adevărul lui Dumnezeu. Ne gândim ce lumină vor genera cei doi, astfel încât să eclipseze minciuna anticristică și să dea din nou lui Israel și omenirii șansa reîntorcerii la Adevăratul Pom al Vieții. Dar cum vor putea ei genera o astfel de Lumină, Lumină care în cele din urmă va trezi rămășița lui Israel? Cum va putea Duhul genera prin ei o astfel de Lumină? Simplu: pentru o lumină mare care să dureze 3,5 ani e nevoie de o cantitate imensă de carburant, adică de ulei de măsline. Iată de ce cei doi sunt mai întâi cei doi măslini, și de-abia apoi cele două sfeșnice. Cei 3,5 ani, vor fi 3,5 ani de zdorbire și suferință pentru cei 2 prooroci, așa cum au fost cei 3,5 ani pentru Isus Însuși. Vor fi lupte și ispite la tot pasul. Ei vor aduce urgiile peste neamuri și peste Israel cu fermitatea dreptății divine dar și cu durerea din inima acestuia. Ei se vor face una cu durerea Creatorului din acei ultimi 3,5 ani. Ei vor simți alături de El lupta dintre dreptatea și îndurarea Sa. Vor plânge împreună cu El pentru necazurile care vor veni peste Israel și peste neamuri. Vor spera împreună cu El că acest ultim tratament va aduce căința lui Israel și restaurarea creației. Pe drumul mărturisirii lor, vor rămâne singuri ca Isus și ca Pavel. Vor fi părăsiți de toți. Vor fi priviți ca vrăjmași de moarte, deși prin jertfa lor vor aduce mântuire în lume. La finalul lucrării lor, ca și Isus, nu-și vor folosi puterea pentru a se apăra. Se vor lăsa prinși și învinși de fiară. Lumea se va bucura, vrăjmașii vor chiui de bucurie. Dar apoi vor învia, și învierea lor va genera începutul vindecării lui Israel. Ei cu adevărat se vor face una cu moartea Lui. Zdrobirea lor în cei 3,5 ani va fi atât de mare încât uleiul produs de Ghetsimanii lor vor înălța o Lumină care va lumina întreaga lume. Dar cum vor putea ei în cei 3,5 ani să accepte zdrobiri așa de mari și să producă o cantitate așa de mare de ulei? Din pricina zdrobirilor pe care deja le-au acceptat în viața lor înainte de cei 3,5 ani. Acum sunt Măslini mari, care aduc multă roadă, care produc o mare cantitate de măsline care poate fi zdrobită în presă. Dar cum au ajuns așa de mari? Ne aducem aminte că măslinii cresc foarte, foarte lent. Au nevoie de multe decenii și chiar de secole pentru a crește foarte

înalți. Cei mai înalți măslini ating chiar și 6 metri. Dar aceasta înseamnă că în fiecare an al secolelor prin care au crescut au acceptat procesul de fi bătuți cu prăjina, de a fi puși în presă, de a fi zdrobiți acolo. Prin aceste zdrobiri repetate măslinul a crescut, capacitatea lui de a produce ulei a crescut. Ca și în pilda celor 10 fecioare, cantitatea potrivită de ulei se pregătește înainte de marele test. Desigur zdrobirea continuă în timpul marelui test, dar pregătirile s-au făcut înainte. Cei doi măslini, înainte de a lumina lumea în cei 3.5 ani au acceptat să bea paharul modelării lor până la capăt. Și când modelarea lor va fi atins capătul, atunci ei vor fi gata să lumineze lumea. Când cei doi măslini se vor înălța ca brazii, atunci vor putea ei să fie cele două sfeșnice ale lumii. Oare câți ani vor avea? 80 de ani ca Moise? 30 de ani ca Ioan Botezătorul? 45 de ani ca Pavel? Nu știm exact. Dar chiar dacă vor avea o vârstă mai mică, în ea se vor ascunde secolele de zdrobire și suferință necesare măslinului pentru a crește ca un brad. David, înțelegând funcția de măslin a împăratului, atunci când este prigonit și nedreptățit (adică pus în presă) cântă: *Dar eu sunt în Casa lui Dumnezeu un măslin verde, mă încred în bunătatea lui Dumnezeu în veci de veci.* (Ps.52:9). Israel este numit și el un măslin de viță nobilă (Romani 11, dar nu numai). Israel trebuia să fie Lumina Neamurilor. Dacă Israel accepta ascultarea de Dumnezeu, dacă accepta să fie măslin, ar fi devenit sfeșnic pentru întreaga lume. Dar ceea ce Israel nu a reușit, a împlinit Mesia. El a preluat atât funcția celor doi măslini din Zaharia 4, fiind și Împărat și Mare Preot ascultător de Dumnezeu, dar și funcția măslinului Israel. Astfel El a devenit Lumina lui Israel, Lumina Neamurilor, Lumina lumii. Israel va reveni în ascultare de Dumnezeu, va accepta funcția de măslin. Și în mia de ani va deveni el însuși Sfeșnic pentru Neamuri. În acest context ne amintim că fructul măslinului sălbatic este mic și ne folositor. Pentru a se obține ceva din măslinul sălbatic de obicei se altoiesc în el ramuri de măslin bun. Dar sunt și situații în care ramuri de măslin sălbatic se altoiesc într-un măslin bun care dă puțină roadă, pentru a-l revigora. Pavel în Romani 11 aduce în discuție al doilea procedeu pentru a explica relația dintre Neamuri și Israel. Nu ramurile bune ale măslinului bun au fost altoite în măslinul sălbatic pentru a-l face roditor, ci ramuri de măslin sălbatic au fost altoite în măslinul bun pentru a-l revigora. Biserica dintre Neamuri rămâne un personaj secundar într-o glorioasă poveste în care Israel rămâne personajul principal. Doar Israel ca națiune va putea lumina lumea. Biserica dintre neamuri nu va putea aduce Neamurile la vindecare. Dar Biserica dintre neamuri va putea revigora măslinul

nobil, și va putea aduce lumină în lume până când măslinul cel bun va da rod bogat. Doar când pâinile-Israel vor fi reșezate pe masă Dumnezeu va întinde ceruri noi și va face un pământ nou. Doar când măslinul Israel va face să strălucească în lume slava lui Mesia neamurile vor fi vindecate. Măslinul sălbatic nu poate decât revigora măslinul bun. Pavel nu ascunde în Romani 11 că altoirea unor ramuri de măslin sălbatic în cel bun este un proces dificil, împotriva naturii. E mai ușor să revină ramurile firești în măslinul nobil, decât să se altoiască ramuri sălbatice în el. Derapajele Bisericii dintre Neamuri în istorie ne arată cât de dificil este procesul. Grozăviile pe care au reușit Neamurile să le facă cu Revelația în mâini în câteva secole, Israel nu a reușit să le facă în câteva mii de ani. Și în cele din urmă din stoarcerea lui Israel au intrat în istorie proorocii și apostolii, și însuși Isus. Din cei dintre Neamuri se pare că doar pe Luca îl găsim în lista autorilor inspirați.

Israel este asociat cu măslinul în Ieremia 11:16: *Măslin verde, gras și cu roade frumoase și plăcute este numele pe care ți-l dăduse Domnul...*, dar și în Osea 14:6, Habacuc 3:17. Dar unde mai apare în Scriptură măslinul sălbatic? Cornilescu menționează măslinul sălbatic ca lemn important la facerea Templului lui Solomon. Dar în mod bizar, doar Cornilescu introduce termenul de măslin sălbatic (de exemplu 1 Împ.6:23). Toate celelalte traduceri pe care le-am consultat vorbesc doar de lemn de măslin. Oricum e semnificativ faptul că lemnul de măslin este folosit în Templu ca material de construcții. În Cort nu găsim decât undelemnul de măslin. Totuși unde mai găsim măslinul sălbatic? Singurul loc în care l-am mai găsit menționat în Scriptură este în Neemia 8:14-18:

14. Și au găsit scris în Lege că Domnul poruncise prin Moise că fiii lui Israel trebuie să locuiască în corturi în timpul sărbătorii lunii a șaptea.

15. Atunci au trimis să răspândească vestea aceasta în toate cetățile lor și la Ierusalim: „Duceți-vă la munte și aduceți ramuri de măslin, ramuri **de măslin sălbatic**, ramuri de mirt, ramuri de *finic* și ramuri de *copaci stufoși*, ca să faceți corturi, cum este scris.”

16. Atunci poporul s-a dus și a adus ramuri și au făcut corturi pe acoperișul caselor lor, în curțile lor, în curțile Casei lui Dumnezeu, pe locul deschis dinaintea porții apelor și pe locul deschis de la poarta lui Efraim.

17. Toată adunarea celor ce se întorseseră din robie a făcut corturi și au locuit în aceste corturi. Din vremea lui Iosua, fiul lui Nun, până în ziua aceasta nu mai făcuseră copiii lui Israel așa

ceva. Și a fost foarte mare veselie.

18. Au citit în cartea Legii lui Dumnezeu în fiecare zi, din cea dintâi zi până la cea din urmă. Au prăznuit sărbătoarea șapte zile și a fost o adunare de sărbătoare în ziua a opta, cum este poruncit.

Ramurile de măslin sălbatic sunt așezate lângă ramurile de măslin bun. Cartea Neemia pare să anticipeze vremurile finale de restaurare a măslinului bun atunci când și neamurile se vor întoarce la Domnul și vor sluji Domnului.

Sfeșnicul ne trimite la Lumină. Și în Cort era un joc fascinant de lumini și umbre. Toate obiectele de aur (masa, altarul tămâierii, sfeșnicul însuși) reflectau lumina. Dar pereții erau auriți, asemenea unor oglinde de aur. Nu doar că reflectau lumina, dar creeau și un joc de oglinzi nesfârșit, reflectând imaginea obiectelor din Locul Sfânt. Dar tot acest spectacol începea, devenea vizibil când erau aprinse candelile de pe sfeșnic. Mai întâi era întuneric, ca în Genesa. Dar în întuneric se ascundea slava și lumina aurului. Aprinderea candelor nu face decât să scoată la iveală lumina sfeșnicului, a mesei, a altarului. Poate la aceste imagini se gândea și Pavel atunci când a scris începutul cap.4 din 2 Corinteni:

1. De aceea, fiindcă avem slujba aceasta, după îndurarea pe care am căpătat-o, noi nu cădem de oboseală.
2. Ca unii care am lepădat meșteșugirile rușinoase și ascunse, nu umblăm cu vicleșug și nu stricăm Cuvântul lui Dumnezeu. Ci, prin arătarea adevărului, ne facem vrednici să fim primiți de orice cuget omenesc, înaintea lui Dumnezeu.
3. Și, dacă Evanghelia noastră este acoperită, este acoperită pentru cei ce sunt pe calea pierzării,
4. a căror minte necredincioasă a orbit-o dumnezeul veacului acestuia, ca să nu vadă strălucind **lumina Evangheliei slavei lui Hristos**, care este chipul lui Dumnezeu.
5. Căci noi nu ne propovăduim pe noi înșine, **ci pe Domnul Hristos Isus**. Noi suntem robii voștri, pentru Isus.
6. Căci Dumnezeu,

care a zis: „**Să lumineze lumina din întuneric**”,

ne-a luminat inimile,

pentru ca să facem

să strălucească

lumina cunoștinței slavei lui Dumnezeu

pe fața lui Isus Hristos.

Cum este posibil ca luminarea inimilor unor oameni să facă să strălucească lumina cunoștinței slavei lui Dumnezeu pe fața lui Isus Hristos? Ea nu strălucește deja? Ba da, pentru că este din aur. Dar într-un spațiu întunecat este nevoie de aprinderea unor candelă pentru ca aurul sfeșnicului să strălucească în toată frumusețea lui, să poată oglindi slava Locului Presfânt pe care-L reprezintă. După cum sfeșnicul este chipul chivotului, Isus Hristos este chipul lui Dumnezeu. Ca El să strălucească în această lume întunecată este nevoie de aprinderea unor candelă. Candelă (despre care nu știm dacă sunt din aur sau nu) par a nu face parte din unetele sfeșnicului luate din acea bucată de un talant de aur. Dar când ele primesc lumină, prin lumina lor fac să strălucească sfeșnicul și celelalte elemente glorioase din Locul Sfânt. Iată aici rolul indispensabil al celor credincioși în această lume. E nevoie de luminițele candelă ca Lumina intrinsecă a sfeșnicului să poată lumina. Și sfeșnicul era din aur bătut. Și acele lovituri de ciocan lăsa în sfeșnic atâtea mici fațete distincte care reflectau lumina. Sfeșnicul era compus dintr-un număr nesfârșit de mici oglinjoare de aur care reflectau lumina. Cine ar fi crezut că doar câteva candelă vor declanșa un așa spectacol de Lumină, un așa potop de Lumină? În acest fel ucenicii erau Lumina lumii. Ca și candelă care puneau în valoare Lumina Sfeșnicului. În acest mod Pavel și colegii săi de slujire erau și ei Lumina lumii. În acest mod și cei doi prooroci din Apocalipsa 11 vor fi Lumina lumii. Această funcție a fost împlinită în mod matur de prooroci și de apostoli, care au primit o revărsare specială a Duhului peste ei. Noi nu suntem apostoli, dar avem și noi chemarea de a fi lumini în lume. Dar nu arătând spre noi, ci aprinzând lumânările noastre pentru ca Lumina sfeșnicului să poată străluci în întunericul acestei lumi. Și în acest proces rostirea Logosului (desigur *cu acoperire*) are un rol fundamental. De aceea în 2 Cor.4a Pavel insistă așa de mult pe propovăduirea Cuvântului.

Revenim la cupele (potirașele) sfeșnicului. E vorba de cupe în floare de migdal, 3 pe fiecare braț și 4 pe axul central. Potirașe – cu gămlioarele și florile lor. Anumite traduceri și în special cea literală și Septuaginta sugerează că lângă

fiecare cupă avem și o gămălioară și o floare. **Gămălioara** reprezintă un capitel, un ornament rotund, sferic. El mai apare ca ornament pe stâlpii Iachin și Boaz dinaintea templului lui Solomon dar și sub termenul de *cap* (în traducere literală) pentru capitelurile de pe stâlpii din Cortul întâlnirii (Exod 36:38, 38:27 – tradus în română *căpătâie*). Deci avem câte 3 elemente (cupă în chip de floare de migdal, gămălioară, floare) care apare de 3 ori pe fiecare din cele 6 brațe și de 4 ori pe axul central. Avem $3 \times 3 \times 6 + 3 \times 4 = 54 + 12 = 66$ de elemente. Sau avem $3 \times 7 \times 3 + 3 = 63 + 3 = 66$. Practic avem $7 \times 3 + 1 = 22$ de cupe, 22 de gămălioare, 22 de flori. Dacă grupăm cupele în floare de migdal și florile celelalte avem 44 de flori, adică avem $14 \times 3 + 2 = 42 + 2 = 44$.

Cupele în chip de floare de migdal ne-au trimis cu gândul la un migdal înflorit. Observăm că migdalul are flori dar nu are și roade. Doar migdalul lui Aaron din chivot are și flori și migdale (*înverzise, făcuse muguri, înflorise și copsese migdale* – vezi Numeri 17:8). Toiagul lui Aaron înglobează toate fazele de rodire a migdalului și conține și faza finală cu migdale coapte. Sfeșnicul din Locul Sfânt pare să aibă doar flori sugerându-ne doar una din etapele de rodire ale migdalului. Dar rodul era esențial pentru pomul vieții. Adam trebuia să mănânce din acest rod pentru a avea viața veșnică. Poate rodul este totuși reprezentat și pe sfeșnic. Poate cele 7 lumini a celor 7 candelre reprezintă rodul sfeșnicului. Într-adevăr, migdalele au formă ovală, adică forma luminei unei lumânări! În cele din urmă această lumină hrănea pâinile de pe masă. Da, roadele sfeșnicului-migdal par să fie cele 7 lumini ale sale. Dar de ce are pe el atâtea cupe, sau potirașe. Acestea au rolul de a înmagazina lichide. Dar despre lichide să vorbim în dreptul migdalului? Ne aducem aminte că pe masă, unde găsim cele 12 pâini, adică cele 12 roade ale pământului găsim și cupe/potire pentru vin. Avem deci și alimente și băutură: pâine și vin. Se pare că sfeșnicul urmează și el acest tipar. El dăruiește și migdale-lumină, 7 roade de Duh Sfânt, dar și ceva de băut. Dar ce anume de băut? Pâinile sunt roadele pământului. Migdalele par a fi roadele cerului. Ce alte pasaje din Scriptură ne ajută să înțelegem semnificațiile potirelor de pe sfeșnic? Să fie uleiul de măsline care se prelingea pe brațele migdalului? Totuși în textele Scripturii undelemnul sfânt e folosit mai degrabă pentru ungere decât pentru alimentație. Atunci ce să fie?

4. Iată istoria cerurilor și a pământului, când au fost făcute.
5. În ziua când a făcut Domnul Dumnezeu un pământ și ceruri, nu era încă pe pământ niciun copăcel de câmp și nicio iarbă de pe câmp nu încolțea încă: fiindcă Domnul Dumnezeu nu dăduse încă ploaie pe pământ și nu era niciun om ca să lucreze pământul.
6. Ci un abur se ridica de pe pământ și uda toată fața pământului.
7. Domnul Dumnezeu a făcut pe om din țărâna pământului, i-a suflat în nări suflare de viață, și omul s-a făcut astfel un suflet viu.
8. Apoi Domnul Dumnezeu a sădit o grădină în Eden, spre răsărit; și a pus acolo pe omul pe care-l întocmise.
9. Domnul Dumnezeu a făcut să răsară din pământ tot felul de pomi, plăcuți la vedere și buni la mâncare, **și pomul vieții în mijlocul grădinii**, și pomul cunoștinței binelui și răului.
10. **Un râu** ieșea din Eden și uda grădina; și de acolo se împărțea și se făcea patru brațe.
11. Numele celui dintâi este Pison; el înconjoară toată țara Havila, unde se găsește aur.
12. Aurul din țara aceasta este bun; acolo se găsește și bedelion și piatră de onix.
13. Numele râului al doilea este Ghihon; el înconjoară toată țara Cuș.
14. Numele celui de al treilea este Hidechel: el curge la răsăritul Asiriei. Al patrulea râu este Eufratul.
15. Domnul Dumnezeu a luat pe om și l-a așezat în grădina Edenului, ca s-o lucreze și s-o păzească.

Ezechiel 47

1. M-a adus înapoi la ușa Casei. Și iată că ieșea **apă de sub pragul Casei**, dinspre răsărit; căci fața Casei era spre răsărit. Apa se cobora de sub partea dreaptă a Casei înspre partea de miazăzi a altarului.
2. M-a scos pe poarta de miazănoapte și m-a făcut să ocolesc pe din afară până la poarta de răsărit. Și iată că apa curgea din partea dreaptă.
3. Când a înaintat omul acela spre răsărit, cu măsura în mână, a măsurat o mie de coți și m-a trecut prin apă; apa îmi venea până la glezne.
4. A mai măsurat iarăși o mie de coți și m-a pus să trec prin apă, și apa îmi venea până la genunchi. A măsurat iarăși o mie de coți și m-a trecut prin ea, și apa îmi venea până la șolduri.

5. A măsurat iarăși o mie de coți, și atunci era un râu pe care nu-l puteam trece, căci apa era atât de adâncă încât trebuia să înot – un râu care nu se putea trece.

6. El mi-a zis: „Ai văzut, fiul omului?” Și m-a luat și m-a adus înapoi pe malul **râului**.

7. Când m-a adus înapoi, iată că pe malul râului erau o mulțime de copaci pe amândouă părțile.

8. El mi-a zis: „Apa aceasta curge spre ținutul de răsărit, se coboară în câmpie și se varsă în mare și, vărsându-se în mare, **apele mării se vor vindeca**.

9. Orice făptură vie care se mișcă *va trăi* pretutindeni pe unde va curge râul și vor fi o mulțime de pești; căci ori pe unde va ajunge apa aceasta, **apele se vor face sănătoase**, și pretutindeni pe unde va ajunge **râul acesta, va fi viață**.

10. Pescarii vor sta pe malurile lui, de la En-Ghedi până la En-Eglaim, și vor întinde mrejele; vor fi pești de felurite soiuri, ca peștii Mării celei Mari, și vor fi foarte mulți.

11. Mlaștinile și gropile ei nu se vor vindeca, ci vor fi lăsate pradă sării.

12. Dar **lângă râul** acesta, pe malurile lui de amândouă părțile, vor crește *tot felul de pomi roditori*. Frunza lor *nu se va veșteji, și roadele lor nu se vor sfârși*; în fiecare lună vor face roade noi, pentru că **apele vor ieși din Sfântul Locaș**. Roadele lor vor sluji ca hrană, și frunzele lor, ca leac.”

Zaharia 14

8. În ziua aceea, **vor izvorî ape vii** din Ierusalim și vor curge jumătate spre marea de răsărit, jumătate, spre marea de apus; așa va fi și vara și iarna.

Ioel 3

18. În vremea aceea, va picura must din munți și va curge lapte din dealuri, toate pâraiele lui Iuda vor fi pline de apă. **Un izvor** va ieși, de asemenea, din Casa Domnului și va uda valea Sitim.

Apoc.22

1. Și mi-a arătat **un râu cu apa vieții**, *limpede ca cristalul*, care ieșea din scaunul de domnie al lui Dumnezeu și al Mielului.

2. În mijlocul pieței cetății și pe cele două maluri ale râului era **pomul vieții**, rodind douăsprezece feluri de rod și dând rod în fiecare lună; și frunzele pomului slujesc la *vindecarea* neamurilor.

.....

10. Apoi mi-a zis: „Să nu pecetluiești cuvintele prorociei din cartea aceasta. Căci vremea este aproape.

11. Cine este nedrept să fie nedrept și mai departe; cine este întinat să se întineze și mai departe; cine este fără prihană să trăiască și mai departe fără prihană. Și cine este sfânt să se sfințească și mai departe!
12. „Iată, Eu vin curând; și răsplata Mea este cu Mine, ca să dau fiecăruia după fapta lui.
13. Eu sunt Alfa și Omega, Cel Dintâi și Cel de pe Urmă, Începutul și Sfârșitul.”
14. Ferice de cei ce își spală hainele, **ca să aibă drept la pomul vieții** și să intre pe porți în cetate!
15. Afară sunt câinii, vrăjitorii, curvarii, ucigașii, închinătorii la idoli și oricine iubește minciuna și trăiește în minciună!
16. „Eu, Isus, am trimis pe îngerul Meu să vă adeverească aceste lucruri pentru biserici. Eu sunt Rădăcina și Sămânța lui David, Luceafărul strălucitor de dimineață.”
17. Și Duhul și Mireasa zic: „Vino!”, și cine aude să zică: „Vino!”, și *celui ce îi este sete să vină; cine vrea să ia apa vieții fără plată!*
18. Mărturisesc oricui aude cuvintele prorociei din cartea aceasta că, dacă va adăuga cineva ceva la ele, Dumnezeu îi va adăuga urgiile scrise în cartea aceasta.
19. Și, dacă scoate cineva ceva din cuvintele cărții acestei prorocii, îi va scoate Dumnezeu *partea lui **de la pomul vieții*** și din cetatea sfântă, scrise în cartea aceasta.”
20. Cel ce adeverește aceste lucruri zice: „Da, Eu vin curând.” Amin! Vino, Doamne Isuse!
21. Harul Domnului Isus Hristos să fie cu voi cu toți! Amin.

Observăm în toate aceste pasaje importanța **apei vieții**, a unui râu cu apa vieții care iese din Eden, din Ierusalim, din sfânta cetate, din Casa Domnului, din scaunul de domnie al Domnului. În toate aceste pasaje apa vieții este asociată cu pomi roditori, și mai ales cu pomul vieții. Chiar Apocalipsa se încheie cu promisiunea de a mânca din pomul vieții și de a bea din apa vieții pentru cel ce se curățește, dar și cu amenințarea pierderii acestor privilegii pentru cel necurat. Alături de pomul vieții mai sunt și mulți alți pomi. Aceștia se adapă din apa vieții și devin și ei pomi dătători de viață. Dar care este relația dintre pomul vieții și apa vieții? Se adapă pomul vieții din apa vieții sau apa vieții izvorăște din pomul vieții? Dacă pomul vieții este Hristos care șade pe scaunul de domnie atunci apa vieții izvorăște din pomul vieții. Dar pomul vieții îl găsim în mijlocul pieții cetății. Dar este acolo ca extensie și reprezentare a scaunului de domnie, după cum sfeșnicul este manifestarea chivotului în Locul Sfânt? *După cum Tatăl înviază morții și le dă*

viață, la fel Fiul dă viață cui vrea... Căci după cum Tatăl are viața în Sine, tot așa a dat și Fiului să aibă viața în Sine. (Ioan 5:21,26). Deci Fiul are viața în Sine, dar pentru că Tatăl i-a dat să aibă viața în sine. Fiul este în Tatăl și Tatăl este în Fiul... și Tatăl care locuiește în Fiul face toate aceste lucrări ale Lui. (Ioan 14:10). Fiul este Sursă a apei vieții (Dar oricui va bea din apa pe care i-o voi da Eu, în veac nu-i va fi sete... Ioan 4:14), dar Cel puțin după întrupare (sau după ce a acceptat funcția de Hristos) El Însuși Se adapă din Tatăl prin Duhul Sfânt care nu i-a fost dat cu măsură. Și apa vieții este Duhul Sfânt, căci este scris:

- Dacă însetează cineva să vină după Mine și **să bea**. Cine crede în Mine, din inima lui vor curge **râuri de apă vie**, cum zice Scriptura. Spunea cuvintele acestea despre **Duhul** pe care aveau să-L primească cei ce vor crede în El. Căci **Duhul Sfânt** încă nu fusese dat fiindcă Isus nu fusese încă proslăvit. (Ioan 7)

Deci Pomul vieții este pe de o parte Sursă a apei vieții, dar în același timp pare să se adape el însuși din Apa vieții care curge din scaunul de domnie al Domnului. Revenim la potirele în chip de floare de migdal de pe sfeșnic. Cred că ele sunt legate de apa vieții. Dar de apa vieții care vine la sfeșnic sau de apa vieții care iese din sfeșnic? Sau de amândouă? Pe fusul sfeșnicului găsim 4 astfel de potire. Ne amintim că râul care ieșea din Eden (în mijlocul căruia era pomul vieții) se împărțea în 4 brațe. Dacă este o legătură între cele 4 brațe ale râului care ieșea din eden și cele 4 potire de pe fusul sfeșnicului, atunci ni se sugerează că apa vieții iese din pom. Și într-adevăr, potirele nu sunt la baza sfeșnicului spre rădăcina acestuia, ci sunt pe sfeșnic și ies din sfeșnic, pentru că sunt una cu sfeșnicul. Și după potirul în chip de floare de migdal avem o gămlioară (o smică sferă, un capitel, o măciulie) și o floare. Dacă gămlioara ne sugerează un mugur, atunci aceste trei elemente ne sugerează un proces de rodire, de dezvoltare: potirul devine sursa de apă. Având forma florii de migdal ne arată natura conținutului și deci ceea ce va genera, adică o floare de migdal. Apoi avem mugurele, și apoi avem floarea. Dar unde sunt frunzele și unde rodul? Căci toiagul lui Aaron din chivot *înverzise, făcuse muguri, înflorise și copsese migdale*. Poate sfeșnicul reprezintă doar o ipostază a pomului vieții. În cele din urmă accesul plenar la pomul vieții îl vor avea

doar cei care vor birui, și-l vor avea dincolo. Cu toate acestea este și un acces prezent la *pomul vieții*, la *apa vieții* și la *pâinea vieții* care este Hristos. Sfeșnicul ne revelează acest acces prezent la pomul vieții. Căci sfeșniciul hrănește pâinile de masă doar dacă arde undelemn de măslin. Or, am văzut că undelemenul de măslin ne trimite la lupta permanentă cu firea pământească, deci la faza prezentă a revelației. Dincolo nu va mai exista această luptă. De aceea în prezent, roadele la care avem acces pot fi chiar cele 7 lumini ale sfeșnicului care trimit la lucrarea prezentă a Duhului Sfânt în noi. De ce lipsesc frunzele de pe sfeșnic? Nu știm exact. Ele sunt însă prezente în pomul vieții din Apoc.22:1 slujind la vindecarea Neamurilor.

La fel cum masa dăruiește nu doar pâini ci și vin, sfeșnicul nu dăruiește doar migdale-lumină ci și apa vieții. Dar cui o dăruiește? Desigur, pâinilor de pe masă. Dar doar lor. Căci iată că deasupra potirelor avem muguri și flori. și sub fiecare rând de brațe avem cupe, muguri și flori. Sfeșnicul este axul central, și din ele rodesc ramuri și flori. Apa vieții pare a avea rolul de a adăpa brațele și florile care izvorăsc din trunchiul central. Este deci o relație mediată de apa vieții dintre axul central și ramurile cu florile sale. Septuaginta insistă pe faptul că este câte o măciulie (mugur) sub fiecare dintre cele trei perechi de brațe. Acest lucru ne sugerează ieșirea brațelor din trunchiul central. Dar ce să însemne această relație? Ne gândim la relația dintre Tatăl și Fiul despre care am vorbit recent. Fiul este singurul născut cu Tatăl, de aceeași natură cu El, împlinind prin Duhul vieții toate lucrările minunate ale Tatălui. Dar relația dintre trunchi și ramuri ne trimite și la Yahwe și Israel, la Hristos și la Biserică (Ioan 15 – mlădițele care ies din viță). Dar în primul rând ne trimite la Adam și Eva, căci Eva iese din coasta lui Adam după cum ramurile ies din coastele sfeșnicului. Și Eva este de aceeași natură cu Adam devenind una cu el, un singur trup, după cum ramurile și axul sfeșnicului erau dintr-un singur talant de aur. La fel cum masa ne trimite la Hristos, dar și la Hristos și Tatăl, și la Hristos și Biserică, iată că la fel și sfeșnicul ne trimite la Hristos, dar și la Hristos și Tatăl, și la Hristos și Biserică. Ce minune, ce taină este acest pom al vieții!

Spuneam că gămlioarele ar trimite la muguri, la mugurii care dau flori. Dar unde mai întâlnim în Scriptura muguri sau procesul de înmugurire? Îl găsim doar în două locuri: în Numeri 17 la toiagul lui Aaron și în Cântarea Cântărilor:

Cap.6

10. „Cine este aceea care se ivește ca zorile, frumoasă ca luna, curată ca soarele, dar cumplită ca niște oști sub steagurile lor?” –

11. M-am coborât în grădina cu nuci, să văd verdeața din vale, să văd **dacă a înmugurit** via și **dacă au înflorit** rodiile.

12. Dar fără să bag de seamă, dorința mea m-a dus la carele poporului unui om ales. –

13. Întoarce-te, întoarce-te, Sulamito! Întoarce-te, întoarce-te, ca să te privim. – Ce aveți voi să vă uitați la Sulamita ca la niște fete ce joacă în cor?

Cap.7

10. Eu sunt a iubitului meu, și el dorește de mine.

11. Vino, iubituie, haidem să ieșim pe câmp, să rămânem noaptea în satel!

12. Dis-de-dimineață ne vom duce la vii să vedem **dacă a înmugurit** via, dacă **s-a deschis floarea** și dacă **au înflorit rodiile**. **Acolo îți voi da dragostea mea.**

13. Mandragorele își răspândesc mirosul, și deasupra ușii avem tot felul de roade bune, noi și vechi, pe care, pentru tine, iubituie, le-am păstrat.

Desigur nu ne mirăm să găsim în Cântarea Cântărilor procesul de înflorire alături de cel de înmugurire. Dacă brațele sfeșnicului cu mugurii și florile lor trimit la Mireasă, nu ne mirăm să găsim în Cântarea Cântărilor mulți muguri și multe flori. Într-adevăr Cântarea Cântărilor este o carte a florilor, eclipsând orice altă carte a Scripturii în acest domeniu. Dar nu e firesc să fie așa? Oare nu această carte ne vorbește despre Iubit și Iubită?

De ce se duce iubita să vadă dacă a înmugurit via și dacă au înflorit rodiile? Ne putem gândi că era semnul trecerii definitive a iernii și venirea în plinătatea ei a primăverii. Dacă păstorul a plecat iarna cu oile în munți, era primăvara vremea când acesta cobora din munți pentru a-și reîntâlni iubita? Dar de ce apoi, deși este cu iubitul ei, iubita tot insistă să meargă împreună pentru a vedea dacă a înmugurit via și dacă au înflorit rodiile. Cei doi îndrăgostiți se duc să vadă împreună această glorie a naturii. Iubita nu se mai duce singură să admire aceste frumuseți. Ea se duce cu iubitul. Aceste frumuseți reprezintă doar cadrul, doar decorul relației lor. Dar acum relația cu iubitul este în centru și nu decorul natural. Ni se sugerează o vindecare a inimii iubitei, o refacere reală a relației cu iubitul. Acolo îi va da

dragostea ei. Vremea mugurilor și a florilor nu mai este un scop în sine. Este doar cadrul minunat în care ea se poate dăruia iubitului. Ce înseamnă pentru noi venirea vremurilor de pace și de restaurare? Un scop în sine, sau doar cadrul minunat în care putem să slujim cu toată ființa noastră Domnului?